

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1ObdoV/4/2023
Identifikačné číslo spisu:	5017200017
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5017200017.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Jany Hullovej, JUDr. Miroslavy Janečkovej, JUDr. Eriky Čanádyovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom Cintorínska 21, Bratislava, IČO: 35 776 005, proti žalovanému Ing. A.U., narodený XX. W. XXXX, bytom I., zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JUDr. Anna Kecerová Veselá, s. r. o., Námestie SNP 2/2, Rajec, IČO: 54 276 411, o zaplatenie 311 283,71 eura, vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 15Cb/1/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2023 č. k. 4Obo/5/2022-445, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) rozsudkom (v poradí prvým rozhodnutím) zo 6. júna 2018 č. k. 15Cb/1/2017-262 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 311 283,71 eura do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalobca (pôvodne Všeobecná úverová banka, a. s. alebo aj „VÚB, a. s.“) sa domáhal proti spoločnosti T I M E, spol. s r. o., pôvodne žalovanému 1/ (ďalej v texte ako „žalovaný 1/“) a Ing. A.U., ako žalovanému 2/ (ďalej ako „žalovaný 2/“ alebo „žalovaný“), zaplatenia sumy 9 377 732,93 Sk (311 283,71 eura) s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalobca uzatvoril dňa 2. júna 1992 so žalovaným 1/ Úverovú zmluvu č. 9242/92 (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému 1/ úver vo výške 14 000 000,00 Sk, pričom ručenie za úver prevzal Ručiteľskou listinou č. 9242/92/1 zo dňa 2. júna 1992 (ďalej len „ručiteľská listina“) žalovaný 2/. Žalovaný 1/ bol v omeškaní so splácaním svojho záväzku a jeho celkový splatný záväzok ku dňu 31. januára 1999 mal činiť 9 377 732,93 Sk (311 273,70 eura). Z vyčíslenia priloženého k žalobe vyplynulo, že zameškané splátky majú byť vo výške 904 100,- Sk, nezaplatené úroky vo výške 8 472 371,03 Sk a poplatky za vedenie účtu vo výške 1 261,90

Sk. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 47-24K/58/98-77 zo 14. apríla 1999 vyhlásil konkurz na žalovaného 2/. Predmetné konanie na krajskom súde bolo preto vo vzťahu k žalovanému 2/ podľa § 14 ods. 1 písm. d/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze vyrovnaní prerušené. Pohľadávka žalobcu z predmetnej úverovej zmluvy, ako aj ručiteľskej listiny, bola podľa názoru súdu prvej inštancie riadne prihlásená a uznaná v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici na majetok ručiteľa, teda žalovaného 2/, ktoré bolo ukončené po splnení rozvrhového uznesenia, bez čoho i len čiastočného uspokojenia žalovanej pohľadávky. Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 47Cb/45/1999-Ko-338 z 19. marca 2007 súd určil, že pohľadávka Slovenskej konsolidačnej, a. s. vo výške 22 110 258,05 Sk je oprávnená a zistená, s právom na oddelené uspokojenie a v prípade úplného neuspokojenia ako pohľadávky s právom na oddelené uspokojenie, bude uspokojená ako pohľadávka štvrtej triedy, pričom podľa súdu prvej inštancie je súčasťou tejto sumy aj nárok žalovaný v tomto konaní. Z uvedeného vyplýva, že úver bol na základe úverovej zmluvy poskytnutý žalovanému 1/ a z obsahu ručiteľskej listiny vyplýva, že žalovaný 2/ sa zaručil za tento úver, vrátane úrokových nákladov a poplatkov. Súd prvej inštancie vyhodnotil námietku žalovaného 2/, týkajúcu sa nedostatku výzvy na plnenie záväzku s poukazom na § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka, za nedôvodnú. Vo vzťahu k námietke, že žalovaný, ako ručiteľ, nemá možnosť získať listinné dôkazy a tieto použiť ako prostriedok procesnej obrany, súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný bol konateľom a spoločníkom spoločnosti T I M E, spol. s r. o., a ako konateľ bol zodpovedný za vedenie účtovníctva a mal o tomto záväzku vedomosť od začiatku a o jeho splácaní tak, ako boli jednotlivé sumy uhradené na istinu, pričom táto skutočnosť má vyplývať aj zo súdneho spisu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 47-24K/58/98. Zároveň súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca predložil relevantné doklady, ktorými preukázal oprávnenosť svojho nároku, ktoré boli preskúmané v rámci konania o určenie pravosti a poradia pohľadávky na Krajskom súde v Banskej Bystrici. Žalovaný, napriek tomu, že bol konateľom žalovaného 1/ a mal disponovať bankovými výpismi žalovaného 1/ a bolo v jeho záujme zabezpečiť si účtovníctvo žalovaného 1/, tento okrem tvrdení nepredložil žiadne relevantné doklady. K neurčitosti ručiteľského vyhlásenia krajský súd uviedol, že z úverovej zmluvy a ručiteľskej listiny je zrejmé, že ručiteľom je žalovaný a táto ručiteľská listina spĺňa všetky zákonné náležitosti, vrátane jej určitosti. S námietkou premĺčania uplatneného nároku vo výške 904 100,- Sk a úrokov a poplatkov súd prvej inštancie poukázal na špecifikáciu žalovanej sumy podľa č. 1. 10 spisu, z ktorej má byť zrejmé, že uplatnené úroky počnúc od doby 1. apríla 1995 (vzhľadom k podaniu žaloby 04. 02. 1999) nemôžu byť premĺčané a rovnako tak ani poplatky počnúc od 1. apríla 1995 vo výške 1 261,90 Sk nie sú premĺčané. Námietku, že z dôvodu závislosti ručiteľského záväzku od hlavného záväzku, nie je nárok dôvodný, nakoľko ak zanikne pohľadávka, ktorej splnenie ručiteľ zabezpečí, zanikne tiež ručiteľský záväzok, vyhodnotil krajský súd ako nedôvodnú s poukazom na § 311 ods. 2 Obchodného zákonníka. Na základe všetkého uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne, keď žalobca na rozdiel od žalovaného predložil listinné dôkazy a súd žalobcom tvrdený skutkový stav považoval za nesporný. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) v spojení s § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. februára 2022 č. k. 15Cb/1/2017-391, podal odvolanie žalovaný. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, uznesením č. k. 40Ob/15/2018-322 z 30. októbra 2019, rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 15Cb/1/2017-262 zo dňa 6. júna 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne v tomto rozhodnutí najvyšší súd aj vyslovil svoj právny názor, ktorým bol prvoinštančný súd viazaný (§ 391 ods. 2 CSP). Najvyšší súd Slovenskej republiky v zrušujúcom uznesení vytkol krajskému súdu nedodržanie ust. § 220 ods. 2 CSP. Podľa najvyššieho súdu sa súd prvej inštancie nevysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie, opomenul uviesť, na základe čoho považuje žalobcom predložené listiny za relevantné dôkazy, ktorými žalobca odôvodnenosť svojho nároku preukázal, a to najmä vo vzťahu k jeho výške, čo od počiatku žalovaný rozporoval, keď tvrdil, že žalobcom predložené tabuľky nie sú právne relevantným dôkazom, preukazujúcim dôvodnosť ním uplatneného nároku. Námietku žalovaného, že krajský súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že sa odvolal na konkurzné konanie žalovaného a tabuľkové prehľady, ktoré nemajú výpovednú hodnotu, keď ani z jedného nie je možné jednoznačne zistiť základné údaje potrebné pre posúdenie dôvodnosti a výšky žalobcom uplatneného nároku, vyhodnotil najvyšší súd ako dôvodnú. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie, že nevykonal dokazovanie pripojeným konkurzným

spisom sp. zn. 47-24K/58/1998 Krajského súdu v Banskej Bystrici v zmysle ust. § 188 ods. 1 v spojení s ust. § 204 CSP, pričom závery (či už skutkové alebo právne), vyplývajúce z uvedeného konania, sú podstatné najmä pre posúdenie dôvodnosti námietok žalovaného, ohľadne poskytnutia úveru žalobcom (pôvodnému) žalovanému 1/, ktoré neboli dostatočným spôsobom relevantne vyhodnotené. Zároveň absentuje zdôvodnenie skutočnosti vysporiadania sa s podanou námietkou premĺčania vo vzťahu k úrokom vyúčtovaným za obdobie od 1. mája 1994 do 31. marca 1995, keď samotný žalobca na pojednávaní konanom dňa 3. mája 2017 potvrdil, že k úrokom za uvedené obdobie sa mu nepodarilo získať podrobnejšiu špecifikáciu, presne za ktoré obdobia a z akých súm sú tieto vyúčtované a v tejto časti uplatneného nároku nechal posúdenie premĺčania na konajúci súd. Podľa najvyššieho súdu z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, z akého dôvodu bolo vyhovie žalobe v časti nároku vo výške 1 261,90 Sk ako sumy predstavujúcej nezaplatený poplatok za vedenie účtu, keď žalovaný 2/ jeho dôvodnosť od počiatku rozporoval, nakoľko povinnosť (pôvodnému) žalovanému 1/ platiť takýto poplatok zo zmluvy o úvere a napokon ani žalovanému z ručiteľskej istiny nevyplyvala. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že rozsah dôkazného bremena žalovaného sa odvíja od miery aktivity žalobcu. Najvyšší súd SR uzavrel, že zo súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania vyplýva, že doposiaľ žalobca svoj nárok nepreukázal relevantnými dôkazmi, a preto v danom štádiu nebolo namieste zaťažovať dôkazným bremenom žalovaného na podporu tvrdení žalobcu. Vytkol krajskému súdu, že sa nevysporiadal s námietkou žalovaného, spočívajúcou v tom, že požadovať od ručiteľa zaplatenie úrokov z omeškania je v rozpore s dobrými mravmi. K námietke žalovaného, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal so skutočnosťou, že Príloha č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 20. augusta 2000 bola vypracovaná až dňa 25. júna 2006, odvolací súd odkázal na odsek 13. odôvodnenia uznesenia s tým, že v danom prípade sa nejedná o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci. K namietanej neurčitosti ručiteľského vyhlásenia odvolací súd poukázal na odsek 23. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý dospel k záveru o určitosti predmetného vyhlásenia, s čím sa odvolací súd stotožnil a námietku týkajúcu sa neurčitosti ručiteľského vyhlásenia vyhodnotil ako nie relevantnú.

4. Krajský súd v poradí druhým rozsudkom zo 16. februára 2022 č. k. 15Cb/1/2017-391 v prvom výroku rozhodol tak, že žalobu zamietol. Druhým výrokom žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

5. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že po vrátení veci odvolacím súdom, súd prvej inštancie na nariadenom pojednávaní konanom dňa 16. februára 2022 postupoval za viazanosti vyslovených právnych záverov Najvyšším súdom Slovenskej republiky uvedených v uznesení sp. zn. 4Obo/15/2018-322 zo dňa 30. októbra 2019, vykonal dokazovanie vypočutím žalobcu a zástupcu žalovaného, obsahom listín založených v súdnom spise sp. zn. 15Cb/1/2017, vrátane obsahu pripojených spisových materiálov Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47Cb/45/1999-Ko a sp. zn. 47-24K/58/1998, ktoré žalobca požadoval vykonať, pričom na základe vykonaného dokazovania ustálil skutkový stav tak, že predmetom konania bol nárok uplatnený žalobcom na základe ručiteľského vyhlásenia žalovaného, podľa Ručiteľskej listiny č. 9242/92/1 zo dňa 2. júna 1992 (č. 1. 8 - 9 spisu), ktorým žalovaný prevzal ručenie za včasné a úplné zaplatenie úveru, úrokov a poplatkov do výšky vyúčtovaných bankou. Žalovaný vo vyjadrení zástupcu zo dňa 8. októbra 2017 (č. 1. 214 a nasl. spisu), vo vyjadreniach na nariadených pojednávaniach v pôvodnom konaní, v podanom odvolaní zo dňa 12. júna 2018, ako i po zrušujúcom uznesení NS SR sp. zn. 4Obo/15/2018 zo dňa 30. októbra 2019 na nariadenom pojednávaní a v písomnom podaní zo dňa 15. februára 2022 vymedzil viaceré námietky voči uplatnenému nároku žalobcu.

6. V súvislosti s posúdením žalobcom uplatneného nároku a obrany žalovaného v ďalšom krajský súd považoval za potrebné poukázať na to, že po vykonanom, ako aj doplnenom dokazovaní dôkaznými prostriedkami (vypočutím žalobcu a zástupcu žalovaného, obsahom listín založených v súdnom spise sp. zn. 15Cb/1/2017, vrátane obsahu pripojených spisových materiálov Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47Cb/45/1999-Ko a sp. zn. 47-24K/58/1998) na nariadenom pojednávaní dňa 16. februára 2022, podľa výsledkov dokazovania nebola zistená, konštatovaná v kvalitatívnej a ani v kvantitatívnej rovine až taká zmena skutkových a právnych okolností, pre ktorú by odpadla záväznosť vyslovených právnych názorov Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn.

4Obo/15/2018 zo dňa 30. októbra 2019. Mal za to, že v komplexe vykonané dôkazy, dopĺňajúce vyjadrenia a stanoviská sporových strán neniesli so sebou podstatnosť zmeny skutkového a právneho stavu, ktorý bol zistený a posudzovaný Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako súdom odvolacím, pre ktorú by krajský súd v rámci nového konania nemal vychádzať z už vyslovených záverov tak v skutkovej, ako aj v právnej rovine, a to aj napriek tomu, že síce došlo k doplneniu dokazovania, avšak toto dokazovanie v súhrne nespôsobilo kvalitatívne odlišnú situáciu (zmenu) skutkového a právneho stavu, než z ktorej vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky pri vyslovení záväzného právneho názoru (viď článok 1 ods. 1 Ústavy SR, PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva.

7. Medzi stranami sporu po doplnení dokazovania relevantnými dôkazmi nebola spornou otázkou vecnej legitimácie žalobcu v tomto konaní a žalovaný výslovne nepoprel, že došlo k uzatvoreniu Úverovej zmluvy č. 9242/92 dňa 2. júna 1992 medzi právnym predchodcom žalobcu a pôvodne žalovaným 1/ TIME spol. s r.o. a ani, že došlo podpisu ručiteľského vyhlásenia žalovaným, podľa Ručiteľskej listiny č. 9242/92/1 zo dňa 2. júna 1992 (ust. § 151 ods. 1 CSP). Ďalej sporovými stranami neboli vyjadrené námietky k Prihláške pohľadávky zo dňa 28. apríla 1999 v konkurznom konaní, Výpisu z Prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 25. septembra 2006, z ktorých skutočností ako nie sporných krajský súd podľa ust. § 186 ods. 2 CSP vychádzal, pretože nemal dôvod pochybovať o ich pravdivosti. Sporným medzi stranami zostala otázka platnosti ručiteľského vyhlásenia žalovaného, z dôvodu námietky jeho neurčitosti, poskytnutie úveru žalobcom a jeho čerpanie pôvodne žalovaným v 1/ rade, skutočný zostatok nesplateného úveru k 31. januáru 1999, za aké obdobie a z akých súm boli vyúčtované úroky, suma nezaplateného poplatku za vedenie účtu, ako aj žalovaným namietané premĺčanie uplatneného nároku.

8. K úkonu ručiteľského vyhlásenia žalovaného podľa Ručiteľskej listiny č. 9242/92/1 zo dňa 2. júna 1992 krajský súd primárne poukázal na ust. § 303 Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa ručiteľom stáva ten, kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplní určitý záväzok. Pokiaľ žalovaný namietal neurčitosť ručiteľského vyhlásenia, tak krajský súd v zhode s ods. 23. zrušujúceho uznesenia najvyššieho súdu konštatoval, že v čl. IV. bod 2. Úverovej zmluvy č. 9242/92 zo dňa 2. júna 1992 bolo dohodnuté, že ručiteľská listina je neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy, pričom v článku I. a III. úverovej zmluvy bola stanovená výška úrokov ako aj istina, z ktorej sa majú počítať, výška a splatnosť jednotlivých splátok, pričom splatnosť úrokov vyplýva priamo z ust. § 503 Obchodného zákonníka. V ručiteľskej listine ručiteľ vyhlásil, že „...ručí za úver vrátane úrokových nákladov a poplatkov vyúčtovaných bankou...“ a „...ručiteľ sa zaväzuje uhradiť dlžnú sumu poskytnutého a touto listinou zaručeného úveru zo svojho účtu...“. V dôsledku toho mal súd prvej inštancie za to, že žalovaný ručiteľský záväzok prevzal, išlo o platný záväzok a právne relevantným spôsobom nebol spochybnený obsah tohto záväzku.

9. Za nedôvodnú námietku žalovaného súd prvej inštancie vyhodnotil aj jeho námietku o zániku ručiteľského záväzku, nakoľko ručenie je vždy právnym pomerom medzi ručiteľom (osoba odlišná od dlžníka) a veriteľom, obsahom ktorého je záväzok, že ak dlžník voči veriteľovi nesplní svoj záväzok, uspokojí ho ručiteľ. Žalovaný sa teda ručiteľom za záväzky pôvodne žalovaného 1/ stal, na základe toho, že dňa 2. júna 1992 žalobcovi (právnemu predchodcovi) ako veriteľovi písomne vyhlásil, že ho uspokojí, ak pôvodne žalovaný 1/ ako dlžník voči žalobcovi nesplní svoj záväzok vyplývajúci z úverovej zmluvy. Preto, ak aj došlo k zániku pôvodne žalovaného 1/ výmazom z obchodného registra, táto okolnosť v zmysle § 311 ods. 2 Obchodného zákonníka nemala žiadny vplyv na ručenie žalovaného a najmä jej právnym následkom nebol zánik ručenia.

10. Námietku žalovaného spočívajúcej v tom, že žalovaný nebol žalobcom vyzvaný na úhradu dlžnej sumy, súd prvej inštancie vyhodnotil tiež za bezpredmetnú. Tvrdenia žalovaného boli vyvrátené listinnými dôkazmi, a to výzvou zo dňa 1. februára 1999 (č. l. 11, 12 spisu) adresovanou žalovanému a pôvodnému žalovanému 1/, ktoré preukázali opak, teda, že právny predchodca žalobcu žiadal, aby v lehote do 11. februára 1999 uhradili nesplatený úver vo výške 904 100,00 Sk, nezaplatené úroky vo výške 8 472 371,03 Sk a nezaplatené poplatky vo výške 1 261,90 Sk, celkom 9 377 732,93 Sk. V

predmetnej veci nebolo preukázané, že dlžník záväzok z úverovej zmluvy na výzvu splnil. Zároveň bolo zdôraznené, že výzvou na plnenie v zmysle ustálenej judikatúry všeobecných súdov je aj doručená žaloba, ktorou sa veriteľ domáha splnenia záväzku súčasne od dlžníka, ako aj od ručiteľa.

11. Súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami nebola vyvolaná spornosť v tom, že dňa 2. júna 1992 uzatvoril právny predchodca žalobcu s pôvodne žalovaným 1/ Úverovú zmluvu č. 9242/92, podľa ktorej sa pôvodný žalobca ako veriteľ zaviazal poskytnúť pôvodne žalovanému ako dlžníkovi úver v sume 14 000 000,- Kčs. V čl. II. bod 1. úverovej zmluvy bolo dohodnuté čerpanie úveru tak, že ..., pobočka jednorazovo prevedie fin. prostriedky z úver. účtu na bež. účet TIME spol. s r.o. v mes. júni 1992 na základe predloženej kúpnej zmluvy registrovanej na Štátnom notárstve“. Podľa čl. II. bod 2. veta prvá úverovej zmluvy „podnikateľ sa zaväzuje čerpať úver bezhotovostnou formou“. Krajský súd vo všeobecnosti uviedol, že zo zmluvy o úvere vzniká veriteľovi povinnosť rezervovať a na žiadosť dlžníka poskytnúť v jeho prospech peňažné prostriedky do dohodnutej výšky a dlžníkovi vzniká právo (nie povinnosť) úver čerpať a povinnosť poskytnuté prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Hypotéza právnej normy vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku uložila povinnosť žalobcovi preukázať nielen základ, ale aj výšku ním uplatnenej pohľadávky. K tomu, že sa žalobca (právny predchodca) správal ako veriteľ, teda, že peňažné prostriedky úveru poskytol dohodnutým spôsobom z úverového účtu na bežný účet dlžníka (pôvodne žalovaného 1/) a k tomu, že pôvodný žalovaný 1/ sa správal ako dlžník, ktorý tieto peňažné prostriedky úveru prijal, neboli žalobcom označené a ani predložené priame dôkazy, t. j. listiny preukazujúce nielen jednorazový prevod z úverového účtu, ale aj čerpanie tohto úveru z bežného účtu dlžníka. Boli tu však iné dôkazy, a to Prihláška pohľadávky zo dňa 28. apríla 1999 v sume 75 999 138,07 Sk, podľa obsahu ktorej v časti „Záväzok úpadcu vznikol na základe týchto dokumentov“ je pod bodom 5/ označená Úverová zmluva č. 9242/92 zo dňa 2. júna 1992 v zmysle Dodatkov č. 1, 2, 3, 4 a 5, ktorou bol firme TIME s.r.o., Rajecké Teplice, IČO: 30 225 213 poskytnutý dlhodobý úver, v bode 4/ označená Ručiteľská listina č. 9242/92/1 zo dňa 2. júna 1992 v znení Dodatku č. 1., ktorou úpadca ručí za úvery poskytnuté firme TIME spol. s r.o. IČO: 30 225 213 a v písm. d) prihlášky, „z Ručiteľskej listiny č. 9242/92/1 zo dňa 2. júna 1992, ktorou úpadca ručí za úver poskytnutý firme TIME spol. s r.o. sumu v objeme SK 22.110.258,05“ aj vo väzbe na druhý výrok rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 47Cb/45/1999-Ko-338 zo dňa 19. marca 2007, ktorým bolo určené, že pohľadávka navrhovateľa 2/ (žalobca) vo výške 22 110 258,05 Sk je oprávnená a zistená s právom na oddelené uspokojenie a v prípade úplného neuspokojenia ako pohľadávky s právom na oddelené uspokojenie bude uspokojená ako pohľadávka štvrtej triedy. V rozvrhovom uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24K/58/1998-Mš-598 zo dňa 15. marca 2016, v bode I.1b) Pohľadávky oddelených veriteľov je uvedené: Slovenská konsolidačná, a.s., Cintorínska 21, Bratislava, IČO: 35 776 005 (pôvodne prihlásená veriteľom Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské nivy 1, Bratislava) - pohľadávka 733 926,11 eura (22 110 258,05 Sk) neuspokojuje sa; tabuľkový prehľad na č. 1. 10 spisu spolu s evidenciou na č. 1. 203 spisu, z ktorých ako dôkazov nepriamych, bolo možné vyvodiť len to, že k poskytnutiu peňažných prostriedkov z úverovej zmluvy žalobcom došlo. Samotné zhodnotenie okolností poskytnutia úveru, na základe nepriamych dôkazov, však nebolo v danej veci rozhodujúce k záveru o opodstatnenosti nárokov žalobcu, pretože vyššie uvedené dôkazné prostriedky boli bez relevantnej výpovednej hodnoty ohľadne výšky jeho poskytnutia, priebehu čerpania a splácania, čo žalovaný v priebehu konania namietal.

12. Výsledky vykonaného dokazovania relevantným spôsobom nepreukázali a uvedené nebolo posudzované ani v rámci konkurzného konania, či ku dňu 31. januára 1999 bol záväzok dlžníka splatný vo výške pôvodne 9 377 732,93 Sk. Z druhého výroku rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 47Cb/45/1999-Ko-338 zo dňa 19. marca 2007 a odôvodnenia viažuceho sa k tomuto výroku vyplývalo to, že v danom konaní sa krajský súd zaoberal vyhodnotením skutočností, či Záložné zmluvy č. 7228/P-02719061/1 zo dňa 5. decembra 1991, č. 9189/92/1 zo dňa 23. apríla 1992 a Záložnej zmluvy č. 9242/92/2 zo dňa 2. júna 1992, zabezpečili návratnosť poskytnutých úverových prostriedkov a vo vzťahu k úrokom a poplatkom s tým spojeným a či došlo k zriadeniu záložného práva v súlade so zákonom. Vo vzťahu k Záložnej zmluve č. 9242/92/2 zo dňa 2. júna 1992 nebola vyhodnocovaná ručiteľská listina a ani Úverová zmluva č. 9242/92 zo dňa 2. júna 1992, a preto nebolo možné vysloviť, že toto rozhodnutie, vo väzbe na znenie prihlášky pohľadávky, ktorá prihláška bola podaná v sume 75

999 138,07 Sk, preukazuje oprávnenosť žalobou uplatneného nároku. Ani z celého obsahu pripojeného spisového materiálu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24K/58/1998 a ani z rozvrhového uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24K/58/1998-Mš-598 zo dňa 15. marca 2016 nevyplývalo posudzovanie základu uplatneného nároku, a to ručiteľskej listiny a úverovej zmluvy, vo výroku rozvrhového uznesenia v bode I.1b) bolo vyjadrené, že pohľadávka oddeleného veriteľa (žalobcu) v sume 733 926,11 eura (22 110 258,05 Sk) sa neuspokojuje.

13. Súdom prvej inštancie bolo konštatované, že ak žalobca na preukázanie výšky uplatneného nároku predložil tabuľkový prehľad na č. l. 10 spisu, tak uvedený dôkaz označený TIME s.r.o., ÚZ č. 9242/92, neobsahuje údaj o tom, kto ho vypracoval. Jednotlivé kolónky tohto prehľadu obsahujú vyplnené údaje v časti „Obdobie, Istina, % riadny, vyp. úrok riadny, nezap. úr. riadny, zameškané splátky“. V jeho spodnej časti k jednotlivým kolónkam je vyplnené „Spolu“, t. j. výp. úrok riadny 12 854 175,88 Sk nezap. úrok riadny 8 472 371,03 Sk zmeškané splátky 904 100,- Sk. V tomto prehľade sa však vyplnený údaj 904 100,- Sk - v kolónke zameškané splátky už prvýkrát objavuje v riadku „Obdobie“ 01. 09. 1996 - 18. 03. 1997 pri „Istine“ 12 526 000,- Sk a rovnako je tento údaj uvedený aj v poslednom riadku s uvedením obdobia 25. 03. 1997 - 31. 01. 1999 pri „Istine“ 12 476 000,- Sk. V časti nezap. úr. riadny sú prvé štyri riadky nevyplnené, a v piatom sa pri období 01. 05. 1994 - 31. 03. 1995 nachádza vyplnený údaj 2 522 549,31 Sk. V závere tejto listiny je uvedené: „Nezaplatené poplatky za vedenie účtu: Sk 1.261,90 Sk“. Ďalší žalobcom predložený dôkaz na č. l. 203 spisu v záhlaví odkazuje na dodatok č. 1 až 5 a obsahuje údaje v jednotlivých stĺpcoch pod označením „splátka č., splatná, suma, splatná suma, dátum, zostatok istiny“. K týmto dôkazom, ich údajom žalobca poskytol tvrdenie, že dodatkom č. 1, 2 a 4 bola zmenená splatnosť záväzku z predmetnej úverovej zmluvy a dodatkom č. 4 bola odložená splatnosť až do 20. 12. 2001. Žalobcom však dodatky č. 1 až 5 predložené neboli a tieto osobitne ani nežiadal vykonať. Zhodnotením údajov tabuľkového prehľadu a aj evidenčnej pomôcky na č. l. 203 spisu dospel krajský súd k záveru, že údaje v nich sa nachádzajúce nepreukázali výšku čerpaného úveru, nepreukázali špecifikáciu úveru a ani samotné splácanie úveru žalovaným 1/. Ak žalobca teda k svojim tvrdeniam, najmä k výške splatnej pohľadávky v sume 311 283,71 eura k 31. januáru 1999 predložil len tieto dôkazy, tak uvedené nebolo postačujúce. Pri tomto zhodnotení krajský súd vychádzal aj zo záverov vyjadrených v odseku 20. uznesenia Najvyššieho súdu SR, že je v prvom rade na žalobcov, aby svoj nárok hodnoverným spôsobom preukázal tak, aby o jeho dôvodnosti a samotnej výške pochybnosti neboli.

14. Jednotlivo k nároku žalobcu na zaplatenie istiny 30 010,62 eura (pôvodne 904 100,- Sk), súd prvej inštancie zhodnotil, že z tabuľkového prehľadu a ani jeho porovnaním s údajmi evidenčnej pomôcky nebolo možné zistiť, čo v sebe suma 904 100,- Sk zahŕňa, ak v čl. III. bod 1. úverovej zmluvy bolo dohodnuté, že „...Úver bude splácaný pravidelnými štvrtročnými splátkami po 368 500,- Kčs, a to vždy do 20-teho posl. mes. v štvrtroku“. Z uvedeného nebolo možné vyvodit' nielen to, či ide o len zameškané splátky, ale ani ich výšku a za aké obdobie, a to v súvislosti aj s tvrdením samotného žalobcu o zmenách splatnosti záväzku úveru podľa dodatkov 1 až 5, osobitne dodatkom č. 4 odložená splatnosť do 20. decembra 2001.

15. Rovnako mal za to, že ani uplatnený nárok na zaplatenie nesplatených úrokov vo výške 281 231,20 eura, pôvodne 8 472 371,03 Sk, nebolo možné zistiť z údajov predloženej tabuľky týkajúcej sa obdobia a ani z akých súm sú tieto úroky vypočítané. Predsa, ak splatnosť úrokov vyplýva priamo z ust. 503 Obchodného zákonníka a podľa zmluvy o úvere bolo dohodnuté platenie úveru štvrtročnými splátkami vždy do 20-teho dňa posledného mesiaca v štvrtroku, potom vyplnené údaje v kolónke „Obdobie“, napr. 01. 07. 1995 - 03. 07. 1995, 01. 03. 1996 - 05. 03. 1996, 04. 04. 1996 - 11. 04. 1996 uvedenému dojednaniu nekorešpondujú. Zároveň nebolo zrejmé ani vyúčtovanie úroku v riadku 19 tabuľky, ak je uvedené obdobie: 22. 03. 1996 - 03. 04. 1994 pri istine 12 526 000, % riadny 10,0, vyp. úrok riadny 41 753,33, nezap. úr. riadny 41 753,33. Osobitne vo vzťahu k úrokom v 5 riadku tabuľky pri období 01. 05. 1994 do 31. 03. 1995 v sume pôvodne 2 522 549,31 Sk, v prepočte na platnú menu 83 733,30 eura, ktorému riadku predchádzajú nevyplnené 4 riadky k obdobiu 01. 07. 1992 - 30. 04. 1995, žalobca na pojednávaní konanom dňa 3. mája 1917 a ani na pojednávaní dňa 16. februára 2020 bližšiu špecifikáciu nepredložil. Zvýraznil len to, že zmluvné úroky, ktoré boli vyúčtované od 1. apríla 1995 do 31. januára

1999, nie sú premľčané v zmysle ust. § 397 Obchodného zákonníka. Vo vzťahu k úrokom uvedeným len jednou sumou v piatom riadku tabuľky (č. l. 10 spisu) pri období od 01. 05. 1994 - 31. 03. 1995, práve pre absenciu ich špecifikácie, t. j. presne za aké obdobia a z akých súm sú vyúčtované a v úverovej zmluve dohodnutej štvrtročnej splatnosti, a to vždy do 20.-teho posl. mes. štvrťroku (a § 503 Obchodného zákonníka), i pri dátume doručenia žaloby na krajský súd dňa 4. februára 1999 a za aplikácie § 397 Obchodného zákonníka krajským súdom námietka premľčania vznesená žalovaným vo vzťahu k časti nároku na zaplatenie úroku v sume 83 733,30 eura (pôvodne 2 522 549,31 Sk) bola zhodnotená ako dôvodná, i keby bola táto časť nároku preukázaná, k čomu však nedošlo. Námietka žalovaného týkajúca sa zaplatenia poplatkov za vedenie účtu vo výške 1 261,90 eura v prepočte v sume 41,28 eura, bola súdom prvej inštancie vyhodnotená ako dôvodná, nakoľko zo zmluvy o úvere žalovanému povinnosť platiť takýto poplatok nevyplyvala.

16. Zamietnutie návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania, a to znaleckým posudkom na preukázanie správnosti vyúčtovania žalovanej pohľadávky, vyžiadaním dokladov súdom od VÚB, a.s. o poskytnutí úveru, ktoré žalobca vznesol až na pojednávaní dňa 16. februára 2022 súd prvej inštancie odôvodnil nevčasnosťou, nejednoznačnosťou jeho uplatnenia a dôvodnosťou. Mal za to, že žalobcovi (a aj pôvodnému žalobcovi) nič nebránilo uvedené dôkazy označiť už v samotnej žalobe v zmysle splnenia povinnosti vyplývajúcej z ust. § 79 ods. 1 veta druhá OSP v spojení s ust. § 120 ods. 1 OSP (doručená krajskému súdu dňa 4. februára 1999, č. l. 1 - 2 spisu), ako aj tieto navrhnúť v reakcii na pôvodným žalovaným v 1/ rade vznesené námietky v odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 17. 04. 1999 (č. l. 19 spisu) a námietky žalovaného (pôvodne žalovaného v 2/ rade) vyjadrené v podaní zo dňa 19. 04. 1999 (č. l. 20 spisu). Už za účinnosti nového procesného kódexu CSP a z neho vyplývajúcich základných zásad žalovaný na pojednávaní zo dňa 3. mája 2017 (č. l. 191 - 192 spisu) a v písomnom vyjadrení v podaní zo dňa 8. októbra č. l. 214 - 216 spisu) vyvolal spornosť vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku, čo do jeho základu, ako aj výšky. Napriek tomu, že už aktuálny žalobca na vyjadrenia žalovaného zareagoval písomným podaním zo dňa 15. novembra 2017 (č. l. 218 - 221 spisu), v tomto vyjadrení okrem odkazu na už doložené listiny, iné, ďalšie dôkazné prostriedky neoznačil a ani nenavrhol vykonať a nevplyva to ani z obsahu Zápisnice o súdnom pojednávaní zo dňa 15. novembra 2017 (č. l. 226 - 227 spisu), ktoré pojednávanie bolo odročené na neurčito ..., za účelom poskytnutia ešte lehoty účastníkom konania na vyjadrenie do termínu pojednávania, ktorý bude pravdepodobne určený na koniec januára 2018“. Žalobca v období od 15. novembra 2017 do 4. apríla 2018, na ktorý termín bolo nariadené ďalšie pojednávanie, v ktorom období mu bolo krajským súdom doručené písomné vyjadrenie žalovaného zo dňa 10. januára 2018 (podanie krajského súdu zo dňa 15. januára 2018 a doručienka na č. l. 241 spisu), neuskutočnil žiaden návrh na doplnenie dokazovania a uvedené nevplyvalo ani z obsahu Zápisnice o súdnom pojednávaní zo dňa 4. apríla 2018 (č. l. 247 - 248 spisu). Rovnako postupoval žalobca i po doručení zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/15/2018 zo dňa 30. októbra 2019, ktorý mu bol doručený dňa 31. decembra 2019 (doručenka na č. l. 328 rub spisu) a v ňom vyjadrených záväzných právnych záverov, o.i. aj k dôkaznému bremenu a jeho rozložení. Ani po doručení predvolania na nariadený termín pojednávania na deň 16. februára 2022, obsahujúceho poučenie podľa ust. § 153 CSP a § 154 CSP, ku ktorému došlo podľa doručienky na č. l. 361 spisu dňa 25. januára 2022, prípadne v primeranej lehote pred vykonaním tohto pojednávania, žalobca neuskutočnil návrh na doplnenie dokazovania, ktorá povinnosť mu vyplýva i z Čl. 8 CSP. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca mal dostatočne vytvorený priestor pre produkovanie návrhov k plneniu si svojej dôkaznej povinnosti. Zároveň dodal, že pokiaľ žalobca navrhol nariadenie znaleckého dokazovania za účelom preukázania správnosti vyúčtovania žalovanej pohľadávky s poukazom na predložené úverové dokumenty, t. j. dodatky a listiny, že účelom znaleckého dokazovania je vyjadriť odborný názor a nie nahradiť dôkaznú povinnosť žalobcu. Ešte na záver súd prvej inštancie dôvodil tým, že žalobcom ani nebolo tvrdené, že vyžiadanie dokladov od pôvodného žalobcu nemôže bez vlastnej viny predložiť.

17. Súd prvej inštancie na základe vykonaným dokazovaním zisteného skutkového stavu a vyššie citovaných zákonných ustanovení dospel k záveru, že žalobca nepreukázal dôvodnosť žalobou uplatneného nároku, a to na nezaplatenej časti istiny úveru vo výške 30 010,62 eura, nesplatených úrokov vo výške 281 231,20 eura a ani poplatkov vo výške 41,28 eura. Žalobca k svojim skutkovým

tvrdeniam nepredložil také dôkazy, z ktorých by bolo možné hodnoverne posúdiť dôvodnosť ním vymedzeného nároku, ale najmä jeho samotnú výšku. Zdôraznil, že žalobca v danej veci relevantným spôsobom nevysvetlil a nedokázal doloženými dôkazmi stav splatnej pohľadávky k 31. januáru 1999, špecifikáciu požadovaného úroku a dôvodnosť nároku na zaplatenie poplatku za vedenie účtu. Listiny, ktoré predkladal, neboli žiadnym spôsobom overené, neobsahovali údaje, z ktorých by bolo možné vyvodiť, jednoznačne kedy bol úver poskytnutý, za aké obdobie a z čoho je vypočítaná žalovaná istina a žalované úroky, ako i preukázanú dohodu o účtovaní poplatku za vedenie účtu. Zvýraznil i to, že pri súkromných listinách, akými nesporne sú aj tabuľkový prehľad na č. l. 10 spisu a evidenčná pomôcka na č. l. 203 spisu, predložené žalobcom, musí súd skúmať, či pochádza od vystaviteľa a rovnako musí skúmať aj správnosť obsahu. Zásadný rozdiel medzi verejnou a súkromnou listinou spočíva v jej dôkaznej sile. Pravá verejná listina môže byť zbavená svojej dôkaznej sily len tým, že strana sporu tvrdí skutočnosť a navrhne dôkazy, ktorými bude preukázaná nepravdivosť obsahu listiny, pri súkromnej listine stačí formálne popretie jej správnosti druhou stranou, aby nastúpila dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno tej strany, ktorá tvrdila skutočnosť, ktoré mali byť preukázané súkromnou listinou. Keďže žalovaný poprel pravosť a aj správnosť súkromných listín - tabuľkový prehľad na č. l. 10 spisu a evidenčná pomôcka na č. l. 203 spisu, platí, že stranu sporu, ktorá tieto listiny predložila ako dôkaz, stíha dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v tom, že nesie aj procesné nepriaznivé následky toho, že sa jej v konaní pravosť, či správnosť týchto súkromných listín ako dôkazu na svoje tvrdenia nepodari preukázať.

18. O nároku na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania krajský súd rozhodol na základe princípu úspechu strán v spore (ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 261 CSP) tak, že žalovanému ako úspešnej procesnej strane priznal nárok na plnú náhradu trov konania, a to voči žalobcovi, o výške ktorých podľa § 262 ods. 2 CSP bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

19. Na odvolanie žalobcu, Najvyšší súd SR ako súd odvolací, napadnutým rozsudkom č. k. 4Obo/5/2022-445 z 31. mája 2023, rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 15Cb/1/2017-391 zo 16. februára 2022 v odvolaní napadnutom výroku I. o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie 227 508,52 eura a vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania potvrdil a žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

20. Odvolací súd zdôraznil, že ak sa stotožní v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne ich na zdôraznenie správnosti doplniť o ďalšie dôvody. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie vecnej správnosti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. februára 2022, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, a to v časti o zaplatenie 227 508,52 eura pozostávajúcej z neuhradenej istiny 30 010,62 eura a neuhradených úrokov vo výške 197 497,90 eura a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania, keďže žalobca v odvolaní vyslovene uviedol, že odvolanie sa netýka zamietavej časti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v rozsahu zamietnutých poplatkov uplatnených vo výške 41,28 eura (pôvodne 1 261,90 Sk) a vyúčtovaných úrokov do 31. marca 1995 vo výške 2 522 549,31 Sk (83 733,30 eura). Dôvodil vznesenou námietkou premĺčania žalovaným a dôkaznou núdzou ohľadne tejto časti uplatneného nároku.

21. Podľa odvolacieho súdu bol skutkový stav súdom prvej inštancie pre rozhodnutie o veci dostatočne zistený, súd prvej inštancie dospel na základe zisteného skutkového stavu k správnym skutkovým zisteniam, tieto správne právne posúdil a vo veci vecne správne rozhodol. Súd prvej inštancie ustálil skutkový stav, na základe vykonaného dokazovania tak, že žalobca nepreukázal dôvodnosť žalobou uplatneného nároku, a to na nezaplatenú časť istiny úveru vo výške 30 010,62 eura, nesplatených úrokov vo výške 281 231,20 eura a ani poplatkov vo výške 41,28 eura. Konštatoval, že žalobca k svojim skutkovým tvrdeniam nepredložil také dôkazy, z ktorých by bolo možné hodnoverne posúdiť dôvodnosť ním vymedzeného nároku, ale najmä jeho samotnú výšku. Zvýraznil, že žalobca v danej veci relevantným spôsobom nevysvetlil a nedokázal doloženými dôkazmi stav splatnej pohľadávky k 31. januára 1999, špecifikáciu požadovaného úroku a dôvodnosť nároku na zaplatenie poplatku za vedenie

účtu. Listiny, ktoré predkladal, neboli žiadnym spôsobom overené, neobsahovali údaje, z ktorých by bolo možné vyvodiť, jednoznačne kedy bol úver poskytnutý, za aké obdobie a z čoho je vypočítaná žalovaná istina a žalované úroky, ako i preukázanie dohodu o účtovaní poplatku za vedenie účtu. Uviedol, že pri súkromných listinách, akými nesporne sú aj tabuľkový prehľad na č. l. 10 spisu a evidenčná pomôcka na č. l. 203 spisu, predložené žalobcom, musí súd skúmať či pochádza od vystaviteľa a rovnako musí skúmať aj správnosť obsahu. Zásadný rozdiel medzi verejnou a súkromnou listinou spočíva v jej dôkaznej sile. Pravá verejná listina môže byť zbavená svojej dôkaznej sily len tým, že strana sporu tvrdí skutočnosti a navrhne dôkazy, ktorými bude preukázaná nepravdivosť obsahu listiny, pri súkromnej listine stačí formálne popretie jej správnosti druhou stranou, aby nastúpila dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno tej strany, ktorá tvrdila skutočnosti, ktoré mali byť preukázané súkromnou listinou. Keďže žalovaný poprel pravosť a aj správnosť súkromných listín - tabuľkový prehľad na č. l. 10 spisu a evidenčná pomôcka na č. l. 203 spisu, platí, že stranu sporu, ktorá tieto listiny predložila ako dôkaz, stíha dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v tom, že nesie aj procesné nepriaznivé následky toho, že sa jej v konaní pravosť, či správnosť týchto súkromných listín ako dôkazu na svoje tvrdenia nepodari preukázať. S tými to závermi a odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a odkázal na ne.

22. K odvolacej námietke žalobcu o nesprávnom názore súdu prvej inštancie, ak založil svoje rozhodnutie s odkazom na bod 20. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 4Obo/15/2018 zo dňa 30. októbra 2019 z dôvodu, že právny názor ohľadne neunesenia dôkazného bremena zo strany žalobcu už nie je aplikovateľný v konaní pred súdom prvej inštancie, keďže sa v dôsledku doplnenia dokazovania zmenil skutkový stav v zmysle čoho nie je možné opäť argumentovať neunesením dôkazného bremena, odvolací súd uviedol, že danú námietku považuje za nedôvodnú. V prvom rade poukázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie (bod 66.), v rámci ktorého vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlil dôvod, prečo neodpadla záväznosť vyslovených právnych názorov Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 30. októbra 2019 sp. zn. 4Obo/15/2018. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že ani po komplexom vykonaní dokazovania zahrňujúceho aj doplnenie dokazovania po zrušení predchádzajúceho prvoinštančného rozsudku, nenastala taká zmena skutkových zistení, ktorá by bránila prikloniť sa už k vyslovenému právnemu názoru odvolacieho súdu vyjadreného v jeho zrušujúcom rozhodnutí.

23. Z obsahu spisu je podľa odvolacieho súdu zrejmé, že súd prvej inštancie sa riadil záväznými pokynmi odvolacieho súdu a konal v jeho intenciách, o čom svedčí doplnenie dokazovania (pripojeným konkurzným spisom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24K/58/1998, z neho listinami požadovanými žalobcom, a to zoznamom prihlášok (č. l. 238 spisu), Zápisnicou o prieskumnom pojednávaní zo dňa 3. decembra 1999, osobitne stranou 3 (č. l. 242 a nasl. spisu), Zoznamom konkurzných veriteľov (č. l. 324 spisu), Rozvrhovým uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24K/58/1998-Mš-598 zo dňa 15. marca 2016), ktorého výsledky však neboli spôsobilé privodiť zmenu skutkových okolností tak, ako to predpokladal žalobca, teda v jeho prospech. Doplnenie, či zopakovanie dokazovania nie je zárukou toho, že ich výsledkom budú automaticky zistené, a zároveň preukázané skutočnosti v prospech strany, ktorá doplnenie navrhla. Uvedené bol daný prípad, keď vykonaným doplneným dokazovaním nenastala radikálna zmena skutkových okolností, ktoré by svedčili v prospech žalobcu. V dôsledku uvedeného odvolací súd danú odvoláciu námietku považoval za irelevantnú.

24. Ohľadne odvolacej námietky týkajúcej sa nesprávneho vyhodnotenia dôležitostí alebo pravdivosti dôkazov odvolací súd konštatoval, že predmetom odvolacieho konania zostala len časť uplatneného nároku žalobcu, a to v rozsahu 227 508,52 eura, pozostávajúcej z neuhradenej istiny 30 010, 62 eura a neuhradených úrokov 197 497,90 eura, z dôvodu nenapadnutia odvolaním zamietavej časti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu zamietnutých poplatkov uplatnených vo výške 41,89 eura a vyúčtovaných úrokov do 31. marca 1995 vo výške 83 733,30 eura. Z obsahu podaného odvolania vyplynulo, že odvolateľ argumentuje najmä poukazom na vykonané doplnené dokazovanie (pripojený spisový materiál Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24K/58/1998, z ktorého podľa neho vyplýva, že pohľadávka z titulu ručiteľského záväzku žalovaného bola v konkurznom konaní zistená vo

výške istiny 13 380 100,- Sk (444 138,29 eura). Žalovaná istina predstavuje sumu 904 100,- Sk. Splatnosť jednotlivých splátok istiny podľa žalobcu vyplýva z uzavretej zmluvy a dodatkov, ktoré boli priložené ku konkurznej prihláške, pričom splatnosť bola dodatkom č. 4 odložená do 20. decembra 2001, čo medzi stranami nebolo sporné, keďže žalovaný skutkové tvrdenie žalobcu o uzavretí dodatkov a odložení vyššej uvedenej splatnosti nepoprel. Rovnako z predloženej zmluvy o postúpení, resp. jej prílohy podľa neho vyplýva, že na žalobcu bola postúpená istina po lehote splatnosti vo výške 904 100,- Sk a istina do lehoty splatnosti vo výške 12 476 000,- Sk, čo spolu predstavuje istinu uznanú v konkurznom konaní. V dôsledku uvedeného má žalobca za to, že žalovaná istina vo výške 904 100,- Sk, ktorá predstavuje 30 010,62 eura, nemôže byť s poukazom na dátum podania žaloby (4. februára 1999) premlčaná. Zároveň zotrval na stanovisku, že námietka premlčania nebola dôvodne vznesená ani pri úrokoch vyúčtovaných od 1. apríla 1995 v celkovej vyúčtovanej sume 5 949 821,72 Sk (celkovo vyúčtované úroky sumou 8 472 371,03 Sk - úroky do 31. marca 1995 v sume 2 552 549,31 Sk), čo predstavuje 197 497,90 eura. Zároveň poukázal na to, že úroky boli vo výške 8 730 158,05 Sk uplatnené a zistené v konkurznom konaní a vo výške 10 291 351,21 Sk postúpené zmluvou o postúpení na žalobcu, čo bolo podľa neho preukázané listinnými dôkazmi.

25. Vyššie uvedenú námietku považoval odvolací súd za nedôvodnú a primárne poukázal na to, že žalobca v rámci podaného odvolania zopakoval len svoju už doterajšiu argumentáciu vyslovenú pred súdom prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 16. februára 2022, týkajúcu sa uplatneného nároku, čo sa týka istiny 30 010,62 eura a neuhradených úrokov celkovo vo výške 281 231,20 eura (v rámci odvolacieho konania už len vo výške 197 497,90 eura). Rovnako ako pred súdom prvej inštancie žalobca argumentoval pripojeným spisovým materiálom konkurzného spisu, a to odvolávajúc sa na zistenie pohľadávky vo výške istiny 13 380 100,- Sk, s tvrdením, že žalovaná istina predstavuje sumu 904 100,- Sk (30 010, 62 eura), a zároveň konštatujúc, že splatnosť jednotlivých splátok istiny podľa žalobcu vyplýva z uzavretej zmluvy a dodatkov, ktoré boli priložené ku konkurznej prihláške, pričom splatnosť bola dodatkom č. 4 odložená do 20. decembra 2001, čo medzi stranami nebolo sporné, keďže žalovaný skutkové tvrdenie žalobcu o uzavretí dodatkov a odložení vyššej uvedenej splatnosti nepoprel.

26. S uvedenou argumentáciou žalobcu odvolací súd nesúhlasil a dodal, že listinné dôkazy v pripojenom konkurznom spise neobsahujú konkrétne údaje o pohľadávke žalobcu, ktorá je predmetom žaloby, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že pôvodný veriteľ VÚB, a.s. prihlásil do konkurzu proti úpadcovi (žalovanému) pohľadávku v sume 75 999 138,07 Sk (2 522 709,22 eura), pričom žalovaná istina je 904 100,- Sk (30 010, 62 eura) a úroky vo výške 8 472 371,03 Sk (281 231,20 eura). Odvolací súd pridriavajúc sa zisteného skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie má za to, že z celého pripojeného konkurzného spisového materiálu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24K/58/1998 a ani rozvrhového uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24K/58/1998-Mš-598 zo dňa 15. marca 2016 nevyplyva posudzovanie základu uplatneného nároku, a to ručiteľskej listiny č. 9242/92/1 zo dňa 2. júna 1992 a úverovej zmluvy č. 9242/92 zo dňa 2. júna 1992, vo výroku rozvrhového uznesenia v bode I.1b) bolo vyjadrené, že pohľadávka oddeleného veriteľa (žalobcu) v sume 733 926,11 eura (22 110 258,05 Sk) sa neuspokojuje.

27. V tejto spojitosti odvolací súd poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 47Cb/45/1999-Ko-338 z 19. marca 2007 (ktorého závery vyhodnotil už súd prvej inštancie), z ktorého odôvodnenia vyplynulo, že v danom konaní sa krajský súd zaoberal vyhodnotením skutočností, či Záložná zmluva č. 7228/P-02719061/1 zo dňa 05. 12. 1991, č. 9189/92/1 zo dňa 23. 04. 1992 a Záložná zmluva č. 9242/92/2 zo dňa 02. 06. 1992, zabezpečili návratnosť poskytnutých úverových prostriedkov a vo vzťahu k úrokom a poplatkom s tým spojeným, ako aj, či došlo k zriadeniu záložného práva v súlade so zákonom. Keďže vo vzťahu k Záložnej zmluve č. 9242/92/2 zo dňa 2. júna 1992 nebola vyhodnocovaná ručiteľská listina a ani Úverová zmluva č. 9242/92 zo dňa 2. júna 1992, súd prvej inštancie dospel k správne právnemu názoru, že nebolo možné vysloviť, že toto rozhodnutie, vo väzbe na znenie prihlášky pohľadávky, ktorá prihláška bola podaná v sume 75 999 138,07 Sk, preukazuje oprávnenosť žalobou uplatneného nároku. Odvolací súd dodal, že žalobca nešpecifikoval súhrne prihlásenú pohľadávku do konkurzu vo výške 13 380 100,- Sk (444 138,29 eura) tak, aby z jeho tvrdenia preukázaného konkrétnym listinným dôkazom bolo zrejmé, aké všetky pohľadávky boli do

konkurzu ním prihlásené a aby bolo nepochybné, že prihlásená bola aj žalovaná pohľadávka vo výške, ktorá je predmetom žaloby, čo do dôvodu a výšky. Tvrdenie žalobcu spočívajúce v nepremlčaní žalovanej istiny vo výške 904 100,- Sk (30 010,62 eura), odvolací súd považoval za nepodstatné, keďže zo spisu vyplýva, že súd prvej inštancie ohľadne námietky premlčania žalovanému vyhovel iba v časti nároku na zaplatenie úroku v sume 83 733,30 eura (pôvodne 2 522 549,31 Sk) s poukazom na to, že sám žalobca z dôvodu jej uznania a dôkaznej núdze v tejto zamietavej časti nenapadol výrok súdu prvej inštancie.

28. Odvolací súd ďalej konštatoval, že žalobca ohľadne uplatneného nároku pozostávajúceho zo žalovanej istiny vo výške 904 100,- Sk (30 010, 62 eura) nepredložil žiadny relevantný dôkaz, ktorý by ním tvrdené skutočnosti preukázal. V rámci súdneho konania predložil len tabuľkový prehľad (č. l. 10 spisu) a evidenčnú pomôcku (č. l. 203), z ktorých však nebolo možné dospieť k ustálenému záveru o dôvodnosti výšky uplatneného nároku a zistiť jeho podrobnú špecifikáciu, teda dôkazy preukazujúce poskytnutie úveru právnym predchodcom žalobcu a jeho čerpanie pôvodne žalovaným 1/ (TIME spol. s.r.o.), výšku a splatnosť záväzku dlžníka ku dňu 31. januára 1999, teda preukazujúce z čoho pozostáva žalovaná istina, z akých splátok, v akej výške, kedy boli splatné, keďže údaje v ňom sú neurčité a nezrozumiteľné poukazujúc na bod 76. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie. Žalobcom uplatnený nárok ohľadne istiny nebolo možné bez pochybností zistiť ani porovnaním tabuľkového prehľadu s údajmi uvedenými v evidenčnej pomôcke, konkrétne čo v sebe suma 904 100,- Sk (30 010, 62 eura) zahŕňa (viď bod 77. odôvodnenia súdu prvej inštancie). Táto argumentácia odvolacieho súdu sa týka aj namietaných úrokov vo výške 197 497,90 eura (pôvodne 281 231,20 eura). Vzhľadom na skutkové zistenia súdu prvej inštancie (viď bod 78. jeho odôvodnenia) je podľa odvolacieho súdu jednoznačné, že žalobcovi sa nepodarilo preukázať ani nárok na zaplatenie nesplatených úrokov. Žalobca rovnako ako pri uplatnenej istine ním uplatnený nárok dôvodil poukazom len na tabuľkový prehľad, evidenčnú pomôcku a doložený konkurzný spisový materiál Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24K/58/1998. K uvedenému odvolací súd na potvrdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uviedol, že žalobca nešpecifikoval, či úroky vyčíslené v prihláške do konkurzu sa vzťahujú len k žalovanej istine, ak áno, prečo je v prihláške uvedená iná suma 297 788,16 eura, ako v žalobe 281 231,20 eura, alebo sa jedná o úroky vzťahujúce sa aj k iným pohľadávkam žalobcu voči žalovanému, ktoré boli prihlásené do konkurzu. Ani argumentácia obsiahnutá v odvolaní nebola spôsobilá vyvrátiť skutkové zistenia, ku ktorým dospel súd prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd stotožnil.

29. Odvolací súd považoval za nedôvodné aj tvrdenie žalobcu o zmene splatnosti záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere argumentujúc dodatkami priloženými ku konkurznej prihláške poukazujúc aj na dodatok č. 4, ktorým podľa žalobcu bola splatnosť odložená do 20. decembra 2001, ako aj skutočnosť, že ju žalovaný nerozporoval. Podľa odvolacieho súdu z konania pred súdom prvej inštancie vyplýva, že žalovaný od začiatku konania popieral uplatnený nárok v celom rozsahu dôvodiac jeho nedostatočným preukázaním zo strany žalobcu, a súčasne vzniesol aj námietku premlčania, dané tvrdenie žalobcu je preto podľa odvolacieho súdu v tomto smere nepravdivé, resp. zavádzajúce. Ohľadne spomenutých dodatkov č. 1 až 5, a to najmä dodatku č. 4, odvolací súd poukázal na odôvodnenie súdu prvej inštancie, ktorý predmetné dodatky spomína na viacerých miestach svojho odôvodnenia (viď bod č. 73 a bod 76.), nakoľko žalobca nimi síce argumentoval, avšak ich nepredložil a tieto osobitne ani nežiadal vykonať. Odvolací súd sa s predmetným záverom súdu prvej inštancie stotožnil a dodal, že uvedené bolo žalobcom len tvrdené, avšak nepreukázané. Pokiaľ žalobca niečo tvrdil, mal podľa odvolacieho súdu uvedené doložiť aj predložením relevantných dôkazov, čo však neurobil.

30. Podľa odvolacieho súdu rozhodujúcou skutočnosťou v konaní je, že žalobca ohľadne svojho uplatneného nároku pozostávajúceho zo zosplatennej časti poskytnutého úveru ku dňu 31. januára 1999 v sume dlžnej istiny 30 010,62 eura (pôvodne 904 100,00 Sk), nesplatených úrokov vo výške 281 231,20 eura (pôvodne 8 472 371,03 Sk), nezaplatených poplatkov vo výške 41,28 eura (pôvodne 1 261,90 Sk), teda nároky z úverovej zmluvy, za splnenie ktorých žalovaný prevzal ručenie, neuniesol dôkazné bremeno, keďže nepredložil súdu také listinné dôkazy, ktoré by svojou dôkaznou silou boli schopné vyvrátiť námietky, či pochybnosti vyjadrené zo strany žalovaného, resp. ktoré by ani na strane súdu nevzbudzovali pochybnosti, zjavnú neurčitosť a nezrozumiteľnosť. Súd prvej inštancie správne

podľa odvolacieho súdu konštatoval, ak mal za to, že žalobcom predložený tabuľkový prehľad a evidenčná pomôcka, už len z hľadiska ich súkromnoprávnej povahy, neboli schopné preukázať dôvodnosť žalobcovho uplatneného nároku. Tieto listiny neboli žiadnym spôsobom verifikované, nebolo zrejmé kto ich vypracoval, z akých podkladov vychádzal pri vyplňaní jednotlivých kolonií, ktoré neobsahovali údaje, z ktorých by bolo možné jednoznačne vyvodiť, kedy bol úver poskytnutý, za aké obdobie a z čoho je vypočítaná žalovaná istina a úroky. Odvolací súd zdôraznil, že v rámci podaného odvolania sám žalobca uznal dôkaznú núdzu ohľadne vyúčtovaných úrokov do 31. marca 1995 vo výške 83 733,30 eura (2 522 549,31 Sk) a v rozsahu zamietnutých poplatkov uplatnených vo výške 41,89 eura, v dôsledku čoho podaným odvolaním napadol zamietajúci výrok súdu prvej inštancie v rozsahu sumy 227 508,52 eura, pozostávajúcej z neuhradenej istiny 30 010,62 eura a neuhradených úrokov 197 497,90 eura. Odvolací súd nedospel k inému právnomu názoru ako súd prvej inštancie, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno.

31. K námietke žalobcu o zamietnutí jeho návrhov na vykonania dôkazov, a to znaleckým posudkom na preukázanie správnosti vyúčtovania žalovanej pohľadávky, vyžiadanim dokladov súdom od VÚB, a.s. o poskytnutí úveru, ktoré žalobca vzniesol až na pojednávaní 16. februára 2022, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie svoj postup odôvodnil v bodoch 39. až 43. odôvodnenia svojho rozhodnutia, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd plne stotožnil. Súd prvej inštancie správne konštatoval jeho oneskorenosť návrhu na doplnenie dokazovania týmito dôkazmi, preto s poukazom na § 153 CSP odvolací súd zdôraznil, že žalobca na uskutočnenie návrhu na doplnenie dokazovania mal v priebehu súdneho konania veľa možností i dostatočný časový priestor, ktoré/-ý však nevyužil. Napokon sám žalobca v odvolaní uviedol, že predmetnú námietku podáva len z dôvodu opatrnosti, pričom neuviedol žiadne významné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali jeho návrh na vykonanie ďalšieho dokazovania ním navrhnutým spôsobom, keďže od podania žaloby (4. februára 1999) nepredložil súdu žiadne relevantné účtovné, ani iné dôkazy, ktoré by mali byť predmetom odborného posudzovania znalcom, teda účel znaleckého dokazovania by nebol naplnený. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd predmetnú odvoláciu námietku žalobcu považoval za nedôvodnú.

32. Odvolací súd preto zhodne so súdom prvej inštancie, berúc do úvahy všetky okolnosti daného prípadu, dospel k záveru, že žalobca neuniesol svoje dôkazné bremeno ani v odvolaní napadnutej časti, keďže svoje tvrdenia nebol schopný doložiť relevantnými dôkazmi, z ktorých by bolo možné bez pochybností posúdiť dôvodnosť odvolaním namietaného nároku (istiny 30 010, 62 eura a neuhradených úrokov 197 497,90 eura), ale najmä jeho výšku. Odvolacie námietky vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné s poukazom na to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil aj správny právny záver, pričom svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej v napadnutej časti potvrdil. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP, v nadväznosti na § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

33. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f) CSP); prípadne aj v spojení s § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nakoľko napádané rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

34. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa ust. § 420 písm. f) CSP dovolateľ argumentoval tým, že súd prvej inštancie po vrátení veci na ďalšie konanie uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/15/2018 z 30. októbra 2019 (ďalej len „Uznesenie“), rozsudkom č. k. 15Cb/1/2017-391 zo 16. februára 2022 žalobu zamietol s odôvodnením (bod 81 Rozsudku), že „...žalobca neuniesol dôkazné bremeno, pretože nepreukázal v celom rozsahu dôvodnosť ním uplatnenej pohľadávky a najmä jej výšku.“ Tento záver súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na závery vyjadrené v bode 20 Uznesenia. Žalobca v ďalšom priebehu konania, ako aj v podanom odvolaní voči Rozsudku poukázal na to, že súd prvej inštancie právny názor odvolacieho súdu vyjadrený v bode 20 Uznesenia nesprávne

interpretoval.

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako odvolací súd totiž vyslovil svoje závery v bode 20 Uznesenia v nadväznosti na svoje závery uvedené v bodoch 15 až 17 Uznesenia (predovšetkým v bode 17), v ktorom odvolací súd konštatoval, že „... súd prvej inštancie síce pripojil konkurzný spis, sp.zn. 47-24K/58/98 z Krajského súdu v Banskej Bystrici (týkajúci sa konkurzného konania vedeného na žalovaného, v ktorom bola žalovaná pohľadávka z titulu ručenia uznaná), avšak nevykonala dokazovanie v zmysle § 188 ods. 1 v spojení s § 204 CSP, keď súd na pojednávaní neoboznámil strany s obsahom uvedeného spisu a so skutkovými, či prípadne právnymi závermi, ktoré z neho vyplývajú pre predmetné konanie.“

36. Práve v nadväznosti na uvedené pochybenie musel podľa dovolateľa Najvyšší súd SR skôr vydaný rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 6. júna 2018 (ktorým bolo žalobe vyhovieť) zrušiť a vec vrátiť na nové konanie, pričom svoj záver v bode 20 formuloval predovšetkým s poukazom na nevykonanie dokazovania z pripojeného konkurzného spisu. Po vrátení veci na nové konanie súd prvej inštancie v súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu dokazovanie na pojednávaní dňa 16. februára 2022 doplnil, resp. vykonal dokazovanie z pripojeného konkurzného spisu, z ktorého bolo preukázané, že pohľadávka, ktorá je predmetom konania (vzniknutá titulom ručiteľského záväzku žalovaného), bola v konkurznom konaní vedenom na majetok žalovaného úpadcu uznaná, resp. zistená vo výške 22 110 258,05 Sk, pričom k jej uspokojeniu v zmysle rozvrhového uznesenia nedošlo.

37. Keďže k podaniu žaloby došlo 4. februára 1999, teda len dva mesiace pred vyhlásením konkurzu na žalovaného ručiteľa, žalobca poukazoval na to, že predmetom konania je len splatná časť záväzku, keďže k jeho zosplateniu došlo až vyhlásením konkurzu podľa § 14 ods. 1 písm. g/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“). Dokazovanie konkurznou prihláškou bolo na pojednávaní vykonané, pričom jej prílohou boli aj úverová zmluva s dodatkami a ručiteľská listina žalovaného. Rovnako bolo doplnené dokazovanie aj predmetným rozvrhovým uznesením, z ktorého vyplýva, že pohľadávka z titulu ručenia uhradená nebola, a to ani čiastočne.

38. Doplnením dokazovania tak podľa dovolateľa došlo k podstatnej zmene skutkovej a právnej situácie a záver formulovaný v bode 20 Uznesenia už nebol po riadnom vykonaní, resp. doplnení dokazovania z konkurzného spisu na nový zistený skutkový stav aplikovateľný, nakoľko ho odvolací súd pôvodne formuloval práve v nadväznosti na pochybenie pri predchádzajúcom vykonávaní dokazovania, resp. riadne nevykonanie dokazovania v zmysle § 188 CSP. Vzhľadom na závery vyplývajúce z doplnenia dokazovania preto dovolateľ už v podanom odvolaní nesúhlasil ani so závermi súdu prvej inštancie vyslovenými v bode 66 Rozsudku, v zmysle ktorých podľa názoru súdu prvej inštancie nedošlo k takej zmene skutkových a právnych okolností, pre ktorú by odpadla záväznosť vyslovených právnych názorov Najvyšším súdom Slovenskej republiky v Uznesení. Pokiaľ teda súd prvej inštancie opätovne založil svoje rozhodnutie s odkazom na bod 20 zrušujúceho Uznesenia, podľa dovolateľa týmto pochybil a vyvodil nesprávny skutkový záver o nedôvodnosti žaloby pre neunesenie dôkazného bremena.

39. Dovolať ďalej uviedol, že v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, ako aj v priebehu odvolacieho konania opakovane poukazoval aj na skutočnosť, že zamietavý rozsudok súdu prvej inštancie by bol v rozpore so zásadou predvídateľnosti a právnej istoty, nakoľko pohľadávka z predmetnej ručiteľskej listiny bola v konkurznom konaní vedenom na majetok žalovaného uznaná v celom rozsahu ako oprávnená a pre účely konkurzného konania sa považovala za zistenú. Uvedenú skutočnosť dovolateľ namietal aj v podanom odvolaní voči rozsudku zo dňa 16. februára 2022, pričom dovolateľ v podanom odvolaní zo dňa 29. marca 2022 poukázal na to, že súd prvej inštancie pri vyvodzovaní svojich záverov nezohľadnil zistený skutkový záver, že žalovaná pohľadávka bola v konkurznom konaní vedenom na majetok žalovaného zistená ako oprávnená, pričom nebola ani len čiastočne uhradená, a to ani na základe rozvrhového uznesenia.

40. Preto za zmenenej skutkovej situácie mal žalobca za to, že je na žalovanom, aby preukázal, že žalovaná pohľadávka po ukončení konkurzného konania zanikla. Žalovaný však takéto skutkové tvrdenie

na svoju obranu v priebehu ďalšieho vedenia konania nepredniesol a svoju obranu založil len na všeobecných tvrdeniach o nepreukázaní presnej výšky uplatneného nároku. Podľa dovolateľa súd prvej inštancie pochybil, keď napriek doplnenému dokazovaniu vyvodil záver o neunesení dôkazného bremena ohľadne žalovaného nároku s poukazom na čo žalobu zamietol v celom rozsahu.

41. Dovolateľ zdôraznil, že aj v podanom odvolaní poukázal na § 45 ods. 2 ZKV, podľa ktorého možno na základe zoznamu prihlášok po právoplatnosti uznesenia o zrušení konkurzu viesť pre zistenú pohľadávku výkon rozhodnutia alebo exekúciu na majetok úpadcu. Výpis zo zoznamu zistených prihlášok je podľa ustálenej súdnej praxe exekučným titulom. Odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol preto podľa dovolateľa aj v rozpore s už existujúcim exekučným titulom. Dovolateľ v podanom odvolaní aj v tejto súvislosti namietal, že súd prvej inštancie preto nielenže vyvodil nesprávny skutkový záver, pri ktorom nezohľadnil skutkové zistenie o zistení pohľadávky v konkurznom konaní, ale vec aj nesprávne právne posúdil, keď žalobu pre neunesenie dôkazného bremena zamietol.

42. S vyššie uvedenou argumentáciou žalobcu sa súd prvej inštancie v rozsudku, a rovnako aj odvolací súd v napadnutom rozsudku podľa dovolateľa nijak nevysporiadali, čím podľa dovolateľa zaťažili konanie a napadnutý rozsudok vadou znátočnosti a arbitrárnosti. K uvedenej argumentácii odvolací súd uviedol len toľko, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 241/07 a rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva uvedené v bode 36 napadnutého rozsudku.

43. Dovolateľ má za to, že jeho argumentácia bola vo veci podstatná a súdy oboch inštancií, predovšetkým však odvolací súd, sa s ňou mali vysporiadať a uviesť, prečo rozhodli v rozpore s už existujúcim exekučným titulom, resp. prečo svojím rozhodnutím negovali už existujúci exekučný titul, a pri rozhodovaní nezohľadnili skutočnosť, že žalovaná pohľadávka bola v konkurznom konaní vedenom na majetok žalovaného (konanie vedené na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 47-24K/58/98) uznaná ako oprávnená. Súd prvej inštancie sa s touto argumentáciou, resp. s touto skutočnosťou v rozsudku vôbec nezaoberal, čím znemožnil žalobcovi, aby voči jeho záverom mohol žalobca účinne argumentovať už v podanom odvolaní. Rovnako ani odvolací súd v napadnutom rozsudku k tejto argumentácii podľa dovolateľa nezaujal žiadne stanovisko, len ju formálne označil za argumentáciu, ktorá nemá podstatný význam pre rozhodnutie vo veci, a preto sa ňou nezaoberal, čím podľa názoru dovolateľa došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Napadnutý rozsudok je preto podľa žalobcu arbitrárny, pričom súdy formálnym zotrvávaním na povinnosti žalobcu preukázať presnú výšku žalovaného nároku žalobu zamietli pre neunesenie dôkazného bremena, hoci bol žalovaný nárok (dokonca vo väčšom rozsahu) uznaný v konkurznom konaní.

44. Napadnutý rozsudok je podľa zároveň podľa dovolateľa aj v logickom rozpore so závermi súdov vyslovenými vo vzťahu k platnosti a určitosti ručiteľského záväzku žalovaného, keďže súdy oboch inštancií dospeli k záveru, že ručiteľský záväzok žalovaného vznikol platne (bod 23 Uznesenia zo dňa 30. 10. 2019, resp. body 69 a 70 Rozsudku zo dňa 16. 02. 2022). Vzhľadom na uvedenú skutočnosť má dovolateľ za to, že odvolací súd vec zároveň aj nesprávne právne posúdil, keď skutočnosť o zistení žalovanej pohľadávky v konkurznom konaní (a to dokonca vo väčšom rozsahu ako je predmetom konania), nezohľadnil pri svojom rozhodovaní a zamietavý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

45. Potvrdzujúci napadnutý rozsudok tak podľa dovolateľa navodil absurdný stav, keď žalobca na jednej strane v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou disponuje voči žalovanému exekučným titulom v zmysle § 45 ods. 2 ZKV (keďže pohľadávka veriteľa z ručiteľského záväzku žalovaného bola v konkurznom konaní uznaná), a na druhej strane žalovaný disponuje voči žalobcovi právoplatným zamietavým rozsudkom, hoci sa jedná o totožný nárok dovolateľa vyplývajúci z toho istého ručiteľského záväzku žalovaného, pričom v konaní nebolo preukázané, že by ručiteľský záväzok žalovaného následne nejakým spôsobom zanikol.

46. Nesprávnosť postupu súdov oboch inštancií vidí dovolateľ aj v tom, že napriek uznaniu žalovanej pohľadávky v konkurznom konaní, súdy jeho žalobu zamietli, pričom nekriticky prevzali argumentáciu

žalovaného spochybňujúcu výšku žalovaného nároku, hoci žalovaný bol v čase poskytnutia úveru spoločníkom a konateľom dlžníka, ktorému bol poskytnutý úver, za ktorý sa žalovaný zaručil. O výške a splácaní úverového záväzku podľa žalobcu preto musel byť žalovaný informovaný. Vzhľadom na dĺžku konania, ktoré bolo prerušené v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného (obdobie od 1999 do zrušenia konkurzu v roku 2019) nemožno po žalobcovi podľa jeho názoru spravodlivo požadovať, aby predložil listinné dôkazy o obratoch na účte, bankové výpisy a pod., ktorými by preukázal presnú výšku žalovaného nároku, keďže vzhľadom na uplynutie archivačnej doby nebolo možné, aby žalobca takéto dôkazy zabezpečil.

47. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd napadnutý rozsudok a prípadne aj rozsudok súdu prvej inštancie, t. j. rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 15Cb/1/2017-391 zo 16. februára 2022, zrušil a vrátil vec príslušnému súdu na ďalšie konanie. Dovolateľ si náhradu trov dovolacieho konania neuplatnil.

48. Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že v predmetnej veci nie sú splnené zákonom stanovené podmienky na podanie dovolania. Žalovaný má zato, že v predmetnom konaní neboli porušené žiadne procesné práva strán sporu na spravodlivý proces. Dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie podľa názoru žalovaného, vychádzajúc z ustálenej judikatúry súdov, spĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení sú zrejme právne úvahy odvolacieho i súdu prvej inštancie, ktoré viedli k prijatiu záveru o zamietnutí žaloby žalobcu pre neunesenie dôkazného bremena.

49. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP v zmysle judikatúry súdov podľa žalovaného nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Nedostatočne zistený skutkový stav veci, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu, rovnako podľa žalovaného nie je v zmysle platnej judikatúry v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

50. Žalovaný v súvislosti s argumentáciou žalobcu uvedenou v dovolaní poukázal na skutočnosť, že predmetný spor prebieha od 4. februára 1999, teda viac ako 24 rokov, počas ktorej doby žalobca aj jeho právny predchodca mali dostatok času na zabezpečenie relevantných dôkazov, ktorými by preukázali dôvodnosť uplatneného peňažného nároku. V predmetnom spore súdy vydali štyri rozhodnutia, dva prvostupňové rozsudky a dva rozsudky odvolacie, z ktorých tri rozhodnutia súdu žalobu žalobcu zamietli pre neunesenie dôkazného bremena. Podľa názoru žalovaného súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy relevantné na riadne zistenie skutkového stavu a to spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 204 CSP. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, vychádzali zo skutočností, ktoré považovali za preukázané a nesporné, na základe riadne vykonaného dokazovania.

51. Podľa názoru žalovaného, dovolateľ v rámci podaného odvolania v podstate zopakoval jeho celú predsúdnu argumentáciu, v rámci ktorej iba polemizuje s právnymi závermi súdov, spochybňuje správnosť súdneho rozhodnutia, či kritizuje prístup súdu k právnemu posudzovaniu veci. Žalobca v podanom dovolaní opätovne, ako v predchádzajúcich podaniach a vyjadreniach, opakuje doterajšiu argumentáciu, s ktorou sa súd prvej inštancie aj odvolací súd v celom rozsahu vysporiadal v odôvodnení rozsudkov v neprospech žalobcu.

52. Konajúce súdy sa podľa žalovaného stotožnili s jeho názorom, že rozsah dôkazného bremena sa odvíja od miery aktivity žalobcu, ktorý by mal disponovať relevantnými dokladmi týkajúcimi sa priebehu čerpania a splácania úveru žalovaným 1/, teda je v prvom rade na žalobcovi, aby svoj nárok hodnoverným spôsobom preukázal tak, aby o jeho dôvodnosti a samotnej výške neboli pochybnosti.

53. Žalovaný k tvrdeniu dovolateľa, že po vykonaní dokazovania súdom prvej inštancie, oboznámením pripojeného konkurzného spisu, došlo k zmene skutkovej a právnej situácie, uvádza, že s týmto

tvrdením žalobcu nesúhlasí a toto výslovne popiera. Žalovaný sa v plnom rozsahu stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý je uvedený v bode 66 Rozsudku Krajského súdu Žilina č. k. 15Cb/1/2017-391 zo dňa 16. februára 2022, podstatou ktorého je záver súdu, že ani po vykonanom a doplnenom dokazovaní nebola zistená, konštatovaná v kvalitatívnej a ani kvantitatívnej rovine až taká zmena skutkových a právnych okolností, pre ktorú by odpadla záväznosť vyslovených právnych názorov Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Obo/15/2018 zo dňa 30. októbra 2019.

54. Ani po vykonanom dokazovaní pred Krajským súdom v Žiline, podľa žalovaného, nedošlo k výraznej zmene skutkového a právneho stavu veci v danej sporovej veci, preto bolo nevyhnutné vychádzať z už vysloveného právneho záveru najvyšším súdom. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal aj na napádaný rozsudok, ktorý sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie a svoje rozhodnutie ohľadne ustálenia skutkového stavu, na základe vykonaného dokazovania podrobne odôvodnil v odôvodnení rozsudku (bod 30, 32, 33 a nasledujúce) a s týmto názorom sa žalovaný v plnom rozsahu stotožnil a odkázal naň.

55. Žalovaný v podanom vyjadrení zdôraznil, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, v priebehu konania nevyvrátil žalovaným namietanú spornosť uplatneného nároku, čo do dôvodu aj výšky, nepredložil súdu žiaden relevantný dôkaz preukazujúci dôvodnosť výšky uplatneného nároku a jeho podrobnú špecifikáciu, teda dôkazy preukazujúce poskytnutie úveru právnym predchodcom žalobcu a jeho čerpanie pôvodne žalovaným v 1/ rade, skutočný zostatok nesplateného úveru k 31. januára 1999, ktoré konkrétne nezaplatené splátky úveru sú predmetom žaloby, kedy boli tieto nezaplatené splátky splatné, v akej konkrétnej výške, za aké obdobie a z akých súm boli vyúčtované úroky, zaplatenia ktorých sa žalobca domáha.

56. Podľa žalovaného tvrdenie žalobcu, že pohľadávka vzniknutá titulom ručiteľského záväzku žalovaného bola v konkurznom konaní vedenom na majetok žalovaného ako úpadcu zistená vo výške 22 110 258,05 Sk, nie je relevantným dôkazom na preukázanie dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku, čo do dôvodu aj výšky. Podľa názoru žalovaného, takýmito relevantnými dôkazmi sú účtovné doklady žalobcu, bankové výpisy, prípadne iné písomné dokumenty týkajúce sa žalovanej pohľadávky, a takého listinné dôkazy žalobca súdu doposiaľ nepredložil.

57. V súvislosti s argumentáciou dovolateľa ustanovením § 45 ods. 2 ZKV žalovaný dal do pozornosti, že sám žalobca v odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Žiline 15Cb/1/2017-391 zo dňa 16. februára 2022 v bode II. ods. 2 uviedol, že z doplneného dokazovania vyplýva, že pohľadávka z titulu ručiteľského záväzku žalovaného bola v konkurznom konaní zistená vo výške istiny 13 380 110,- Sk (444 138,29 eura), pričom žalovaná istina je 904 100,- Sk, avšak zistené finančné rozdiely vo vzťahu k predmetu konania žalobca nezdôvodnil ani nepreukázal. Ďalej žalobca v odvolaní konštatoval, že v konkurznom konaní boli uplatnené a zistené úroky vo výške 8 730 158,05 Sk (297 788,16 eura), vo výške 10 291 351,21 Sk (341 610,27 eura) postúpené Zmluvou o postúpení na žalobcu a žalobca v konaní uplatňuje úroky vo výške 8 472 371,03 Sk (281 231,20 eura).

58. Žalobca podľa žalovaného nešpecifikoval, či úroky vyčíslené v prihláške do konkurzu sa vzťahujú len k žalovanej istine, ak áno, prečo je v prihláške uvedená iná suma 8 730 158,05 Sk (297 788,16 eura), ako v žalobe 8 472 371,03 Sk (281 231,20 eura), nešpecifikoval, či sa jedná o úroky vzťahujúce sa aj k iným pohládkam žalobcu voči žalovanému, ktoré boli prihlásené do konkurzu. Žalobca podľa žalovaného doposiaľ nešpecifikoval súhrnne prihlásenú pohľadávku do konkurzu vo výške 13 380 110,- Sk (444 138,29 eura) tak, aby z jeho tvrdenia preukázaného konkrétnym listinným dôkazom bolo zrejmé, aké všetky pohľadávky do konkurzu prihlásil a aby z toho bolo nepochybne zrejmé, že prihlásená bola aj žalovaná pohľadávka čo do dôvodu a výšky, ktorá je predmetom žaloby.

59. Na preukázanie zistených peňažných rozdielov žalobca podľa žalovaného nepredložil súdu žiadne relevantné dôkazy. Prihláška do konkurzu, na ktorú sa žalobca odvoláva, je pre účel tohto konania podľa

názoru žalovaného neurčitá a nezrozumiteľná. Žalovaný naďalej tvrdí, že konkurzný spis žalovaného obsahuje len listinné dôkazy preukazujúce prihlásenie súhrnnej pohľadávky právneho predchodcu žalobcu do konkurzu, z obsahu ktorých nie je možné posúdiť dôkazy obsiahnuté v pripojenom konkurznom spise žalovaného neobsahovali žiadne konkrétne údaje o pohľadávke žalobu, ktorá je predmetom žaloby. Veriteľ VÚB, a.s. prihlásil do konkurzu proti úpadcovi Ing. A.U. (žalovanému) pohľadávku v sume 75 999 138,07 Sk (2 522 709,22 eura), pričom žalovaná istina je 904 100,- Sk (30 010,62 eura) a úroky vo výške 8 472 371,03 Sk (281 231,20 eura). S poukazom na uvedené má žalovaný zato, že žalobca ani poukazujúc na ustanovenie 45 ods. 2 ZKV a jeho tvrdenie, že predmetom konania je len splatná časť záväzku žalovaného zisteného v konkurznom konaní, neuniesol v predmetnom spore dôkazné bremeno vo vzťahu k uplatnenému nároku.

60. Žalovaný má zároveň zato, že žalobca v podanom dovolaní neuviedol žiadne konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu preukazujúce prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

61. Preto žalovaný navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie žalobcu odmietol a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

62. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [(ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca v neprospech, ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 2 písm. b) CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

63. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

64. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou, ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia, ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

65. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017).

66. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo

konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

67. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

68. Podľa § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

69. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

70. Dovolací súd uvádza, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania prioritne z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ okrem dovolacieho dôvodu podľa ust. § 420 písm. f) CSP v rámci dovolania vytýkal aj nesprávne právne posúdenie veci zo strany odvolacieho súdu, a to v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého sa jedná o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutia záviselo od právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

71. V posudzovanom prípade je predmetom dovolacieho prieskumu napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

72. Vadu vyvodzovanú z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vzhliadol dovolateľ v takom postupe prvoinštančného a odvolacieho súdu, kedy tieto nedospeli k takému záveru, že po vrátení veci skorším kasačným rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. doplnením dokazovania z konkurzného spisu), nedošlo k takej zmene skutkových a právnych okolností, ktorá by zmenila vyslovený právny názor vyslovený odvolacím súdom, ktorý napokon vyústil do záveru nedôvodnosti žaloby pre neunesenie dôkazného bremena.

73. Dovolateľ je presvedčený, že ak súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie s odkazom na bod 20. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 4Obo/15/2018 z 30. októbra 2019, potom tento postup nie je správny, nakoľko sa v dôsledku doplnenia dokazovania zmenil skutkový stav veci. Dovolací súd zisťuje, že túto námietku uviedol žalobca aj v podanom odvolaní, ktorú považoval odvolací súd za nedôvodnú. Odvolací súd sa totiž stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že ani po komplexom vykonaní dokazovania zahrňujúceho aj doplnenie dokazovania po zrušení predchádzajúceho prvoinštančného rozsudku, nenastala taká zmena skutkových zistení, ktorá by bránila prikloniť sa už k vyslovenému právnemu názoru odvolacieho súdu vyjadreného v jeho zrušujúcom rozhodnutí.

74. Preto, oba konajúce sudy nižších inštancií, dospeli skutkovo aj právne k rovnakému záveru o nedôvodnosti podanej žaloby, keďže mali za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, nielen čo do dôvodu, ale aj do výšky uplatneného nároku. Dovolateľ opakovane argumentuje tým, že po doplnení dokazovania, a to oboznámením sa konkurzným spisom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.

47Cb/45/1999-Ko, došlo k zmene skutkových okolností, čo malo automaticky vyústiť do úspechu ním podanej žaloby. Najmä týmto postupom konajúcich súdov malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj k narušeniu princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, právnej istoty s následkom vydania arbitrárneho a zmätočného rozhodnutia. Tento dôvod je však založený prioritne na prehodnotení skutkového stavu, čo je pre dovolací súd neprípustné (viď § 442 CSP).

75. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na ust. § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

76. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 CSP).

77. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 CSP).

78. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 CSP).

79. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba, na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2017 a obdobne aj sp. zn. 4Obdo/41/2017, v ktorom uviedol, že „súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán.“

80. Dovolací súd ďalej uvádza, že pokiaľ súd nevykonával v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonával iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, IV. ÚS 511/2020). V súvislosti s uvedeným však dovolací súd považuje za potrebné upozorniť, že Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/2009).

81. Dovolací súd zdôrazňuje, že súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu. Proces dokazovania je týmto vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. V súdnej veci obsah spisového materiálu deklaruje, že od začatia súdneho konania žalobca, na základe vymedzených tvrdení v žalobe preukazoval dôvodnosť ním uplatneného nároku a na druhej strane žalovaný dôvodnosť tohto uplatneného nároku popieral. Konajúce súdy po vykonaní dokazovania a po doplnení dokazovania (vypočutím žalobcu a zástupcu žalovaného, obsahom listín založených v súdnom spise sp. zn. 15Cb/1/2017, vrátane obsahu pripojených spisových materiálov Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47Cb/45/1999-Ko a sp. zn. 47-24K/58/1998), a to v zmysle intencií kasačného rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 4Obo/15/2018-322 z 30. októbra

2019 dospeli k záveru, že žalobný nárok nie je dôvodný.

82. Dokazovaním vykonaným súdmi nižších inštancií bolo konštatované, že sporná medzi stranami sporu nebola otázka vecnej legitímácie žalobcu, pričom žalovaný výslovne nepoprel, že došlo k uzatvoreniu Úverovej zmluvy č. 9242/92 dňa 2. júna 1992 medzi právnym predchodcom žalobcu a pôvodne žalovaným 1/ TIME spol. s r.o. a ani, že došlo k podpisu ručiteľského vyhlásenia žalovaným, podľa Ručiteľskej listiny č. 9242/92/1 zo dňa 2. júna 1992 (ust. § 151 ods. 1 CSP), ktoré vyhlásenie považovali súdy za platné. Ďalej sporovými stranami neboli vyjadrené námietky k Prihláške pohľadávky zo dňa 28. apríla 1999 v konkurznom konaní, Výpisu z Prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 25. septembra 2006. Súdy nižších inštancií rovnako zdôraznili, že výzvou na plnenie v zmysle ustálenej judikatúry všeobecných súdov je aj doručená žaloba, ktorou sa veriteľ domáha splnenia záväzku súčasne od dlžníka, ako aj od ručiteľa, čím je námietka žalobcu o nevyzvaní na úhradu dlžnej sumy, bezpredmetná.

83. Rovnako zhodne súdy zdôraznili, že hypotéza právnej normy vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku, uložila povinnosť žalobcovi nielen preukázať základ, ale aj výšku ním uplatnenej pohľadávky, najmä ak žalovaný dôvod aj výšku tejto pohľadávky v priebehu celého konania popiera. Pomerne rozsiahlo konajúce súdy podrobili skúmaniu Úverovú zmluvu č. 9242/92 dňa 2. júna 1992, ručiteľské vyhlásenie žalovaného 2/ v zmysle Ručiteľskej listiny č. 9242/92/1 z 2. júna 1992, a to aj vo väzbe na druhý výrok rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 47Cb/45/1999-Ko-338 z 19. marca 2007, podľa ktorého pohľadávka žalobcu vo výške 22 110 258,05 Sk je oprávnená a zistená s právom na oddelené uspokojenie s tým, že v zmysle rozvrhového uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 47-24K/58/1998-Mš-598 z 15. marca 2016 sa pohľadávka žalobcu neuspokojuje, viď tabuľkový prehľad na č. I. 10 spisu spolu s evidenciou na č. I. 203 spisu. Ohľadom tabuľkového prehľadu súdy dodali, že tento neobsahuje okrem iného ani údaj, kto ho vypracoval pričom jednotlivé kolónky sú miestami nepresné, nepreukazujú dostatočne výšku čerpaného úveru, špecifikácie úveru a ani samotné splácanie úveru žalovaným 1/. Ide napokon o súkromnú listinu, ktorú žalovaný poprel, tak tá strana, ktorá takúto listinu predložila (žalobca) ako dôkaz, mala dôkazné bremeno v tom, že v prípade nepreukázania pravosti či správnosti takejto listiny, nesie procesný následok v podobe neúspechu v konaní.

84. Osobitne odvolací súd s odkazom na závery súdu prvej inštancie zdôraznil, že výsledky vykonaného dokazovania relevantným spôsobom nepreukázali a uvedené nebolo posudzované ani v rámci konkurzného konania, či ku dňu 31. januára 1999 bol záväzok dlžníka splatný vo výške pôvodne 9 377 732,93 Sk. Ani z celého obsahu pripojeného spisového materiálu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24K/58/1998 a ani z rozvrhového uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24K/58/1998-Mš-598 zo dňa 15. marca 2016 podľa odvolacieho súdu nevyplývalo posudzovanie základu uplatneného nároku, a to ručiteľskej listiny a úverovej zmluvy, nakoľko vo výroku rozvrhového uznesenia v bode I.1b) bolo vyjadrené, že pohľadávka oddeleného veriteľa (žalobcu) v sume 733 926,11 eura (22 110 258,05 Sk) sa neuspokojuje.

85. Dovolací súd zdôrazňuje, že súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu. Proces dokazovania je týmto vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Súd však vykonáva dokazovanie len v prípade, ak došlo k účinnému popretiu skutkových tvrdení podľa § 151 ods. 2 CSP. Cieľom dôkaznej povinnosti je totiž unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu s tým, že porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom (stranou) v opačnom procesnom postavení než je účastník (strana), ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť (III. ÚS 415/2022).

86. Je nutné podotknúť, že súdy nižších inštancií dospeli k zhodným záverom rozvinutým vyššie, že

žalobný návrh je nedôvodný a preto je potrebné žalobu zamietnuť. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí precizoval, že v rámci podaného odvolania sám žalobca uznal dôkaznú núdzu ohľadne vyúčtovaných úrokov do 31. marca 1995 vo výške 83 733,30 eura (2 522 549,31 Sk) a v rozsahu zamietnutých poplatkov uplatnených vo výške 41,89 eura, v dôsledku čoho podaným odvolaním napadol zamietajúci výrok súdu prvej inštancie v rozsahu sumy 227 508,52 eura, pozostávajúcej z neuhradenej istiny 30 010,62 eura a neuhradených úrokov 197 497,90 eura.

87. Dovolací súd uvádza, že za rozhodujúcu skutočnosť v súdnej veci konajúce súdy považovali to, že žalobca ohľadne svojho uplatneného nároku pozostávajúceho zo zosplatnenej časti poskytnutého úveru ku dňu 31. januára 1999 v sume dlžnej istiny 30 010,62 eura (pôvodne 904 100,00 Sk), nesplatených úrokov vo výške 281 231,20 eura (pôvodne 8 472 371,03 Sk), nezaplatených poplatkov vo výške 41,28 eura (pôvodne 1 261,90 Sk), teda nároky z úverovej zmluvy, za splnenie ktorých žalovaný prevzal ručenie, neuniesol dôkazné bremeno, keďže nepredložil súdu také listinné dôkazy, ktoré by svojou dôkaznou silou boli schopné vyvrátiť námietky, či pochybnosti vyjadrené zo strany žalovaného, resp. ktoré by ani na strane súdu nevzbudzovali pochybnosti, zjavnú neurčitosť a nezrozumiteľnosť. Ďalej k námietke o zamietnutí vykonania dôkazov, a to znaleckým posudkom na preukázanie správnosti vyúčtovania žalovanej pohľadávky, vyžiadanim dokladov súdom od VÚB, a.s. o poskytnutí úveru, ktoré žalobca vzniesol až na pojednávaní 16. februára 2022, konajúce súdy uviedli, že žalobca na uskutočnenie návrhu na doplnenie dokazovania mal v priebehu súdneho konania veľa možností i dostatočný časový priestor, ktoré nevyužil. Napokon sám žalobca v odvolaní uviedol, že predmetnú námietku podáva len z dôvodu opatrnosti, pričom neuviedol žiadne významné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali jeho návrh na vykonanie ďalšieho dokazovania ním navrhnutým spôsobom, keďže od podania žaloby (4. februára 1999) nepredložil súdu žiadne relevantné účtovné, ani iné dôkazy, ktoré by mali byť predmetom odborného posudzovania znalcom, teda účel znaleckého dokazovania by nebol naplnený. Vzhľadom na vyššie uvedené považovali súdy takýto návrh žalobcu považovať za nedôvodný. Všetky tieto skutočnosti viedli k záveru, že žalobca neuniesol svoje dôkazné bremeno v tomto súdnom spore. Takýto postup súdov nižších inštancií, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP.

88. Dovolací súd ďalej uvádza, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

89. S poukazom na nálezy ÚS SR sp. zn. II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 557/2020, ako aj v zmysle judikatúry EŠLP dovolací súd uvádza, že „kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia je potrebné považovať za jeden zo základných aspektov práva na spravodlivý proces, podobne ako právo na rovnosť zbraní, alebo zásadu kontradiktórnosti konania. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol) a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené“.

90. V posudzovanom prípade bolo potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením, na ktoré odkázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

91. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd sa nezaoberal zásadnými dôvodmi podstatnými pre rozhodnutie vo veci, ak okrem iného zdôraznil, že povinnosť žalobcu bola nielen preukázať základ, ale aj výšku ním uplatnenej pohľadávky, najmä ak žalovaný dôvod aj výšku tejto pohľadávky v priebehu celého konania popiera. Osobitne ohľadom tabuľkového prehľadu odvolací súd

uzavrel, že ide o súkromnú listinu, ktorú žalovaný poprel, čo malo za procesný následok neúspech žalobcu v tomto konaní. Preto súd prvej inštancie správne podľa odvolacieho súdu konštatoval, ak mal za to, že žalobcom predložený tabuľkový prehľad a evidenčná pomôcka, neboli schopné preukázať dôvodnosť žalobcovho uplatneného nároku. Tieto listiny neboli podľa konajúcich súdov žiadnym spôsobom verifikované, nebolo zrejme kto ich vypracoval, z akých podkladov vychádzal pri vyplňaní jednotlivých koloniiek, ktoré neobsahovali údaje, z ktorých by bolo možné jednoznačne vyvodiť kedy bol úver poskytnutý, za aké obdobie a z čoho je vypočítaná žalovaná istina a úroky.

92. Dovolací súd preto konštatuje, že odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup nemožno považovať za neodôvodnený. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zároveň sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP.

93. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom (ako aj súdom prvej inštancie) nebolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP a napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie nie je možné považovať za neodôvodnené.

94. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa predvídateľnosti rozhodnutí súdov nižšej inštancie dovolací súd uvádza, že o prekvapivé rozhodnutie predstavujúce vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP ide vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie na odlišných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za predpokladu, že nepostupoval v súlade s ustanovením § 382 CSP (k tomu viď aj R 33/2011, 3Cdo/76/2014, 4Cdo/299/2014). O uvedený prípad prekvapivosti, prípad porušenia právnej istoty z dôvodu neakceptácie právne záväzného právneho záveru odvolacieho súdu súdom prvej inštancie, či dokonca o porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces tým, že by odvolací súd vo svojom rozsudku nerešpektoval a poprel vlastné predchádzajúce rozhodnutie v tom istom konaní, sa v súdnej veci podľa odvolacieho súdu nejedná.

95. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplývajú konkrétne skutkové a logické právne závery, ktoré dovolací súd ani nie je oprávnený nahrádzať, nakoľko je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Podľa názoru dovolacieho súdu nevykazuje napadnutý rozsudok prvky arbitrárnosti, je zrozumiteľný a akceptovateľne odôvodnený. Aj v zmysle judikatúry ÚS SR sa považujú za arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchyľne od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06), čo však nie je tento prípad.

96. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom konajúcich súdov nižších inštancií nestotožňuje, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zmätočnosti a zjavnej neodôvodnenosti alebo nepredvídateľnosti napadnutého rozhodnutia. S poukazom aj a stabilnú rozhodovaciu činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) dovolací súd zdôrazňuje, že nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu vrátane ich dôvodov a námietok. Totiž pre posúdenie zachovania základného práva na súdnu ochranu je relevantné, že pri rozhodovaní o odvolaní sa odvolací súd zrozumiteľne a akceptovateľným spôsobom vysporiadal s argumentáciou odvolateľa a objasnil závery, ktoré ho viedli k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie, resp. k zamietnutiu žaloby žalobcu. Argumentáciu odvolacieho súdu hodnotí dovolací súd v okolnostiach posudzovanej veci za dostatočnú a zrozumiteľnú, založenú na právnych záveroch, ktoré majú oporu v zákone, resp. nepopierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení relevantných právnych predpisov. Dovolací súd konštatuje, že odvolaciemu súdu nemožno pripísať dovolacie námietky majúce charakter „excesu“, ktorý by v sebe zahŕňal črty arbitrárnosti, svojvôle, a preto je potrebné napádaný rozsudok považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania.

97. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti konštatuje, že procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP).

98. Dovolateľ okrem dovolacieho dôvodu podľa ust. § 420 písm. f) CSP v rámci dovolania vytýkal aj nesprávne právne posúdenie veci zo strany odvolacieho súdu, a to v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého sa jedná o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutia záviselo od právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

99. Dovolací súd v tejto časti uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP, no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 123/2020, z 15. apríla 2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

100. Dovolací súd preskúmaním dovolania konštatuje, že v ňom úplne absentuje vymedzenie právnej otázky, ktorú odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) nesprávne právne posúdil, a túto nie je možné vyvodiť ani z obsahu podaného dovolania (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020). Jednoznačné vymedzenie právnej otázky, resp. prípadného odklonu odvolacieho súdu od praxe dovolacieho súdu nie je možné vyvodiť ani v zmysle dovolateľom prezentovaného ust. § 45 ods. 2 ZKV, na ktoré v podanom dovolaní žalobca poukazuje. Toto ustanovenie určuje, že „Na základe zoznamu prihlášok možno po právoplatnosti uznesenia o zrušení konkurzu viesť pre zistenú pohľadávku výkon rozhodnutia alebo exekúciu na majetok úpadcu“, čím mali konajúce súdy vec nesprávne skutkovo a právne posúdiť, ak nevyhodnotili zoznam prihlášok s uznanou pohľadávkou v prospech žalobcu. Dovolací súd poznamenáva, že takéto vymedzenie nesprávneho právneho posúdenia nezodpovedá zákonnej dikcii § 432 ods. 1 a 2 CSP a za relevantné vymedzenie nesprávneho právneho posúdenia veci nemožno považovať ani argumenty žalobcu uvedené v dovolaní, z ktorých je zrejmé v zásade len jeho nespokojnosť s vyodením skutkových zistení a záverov konajúcich súdov. Zároveň je nutné dodať, že tento dôvod opretý o ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ subsumoval pod argumenty týkajúce sa porušenia práva na spravodlivý proces, resp. porušenie zásady predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, princípu právnej istoty, arbitrárnosti a zmätočnosti napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu, ku ktorým dovolací súd zaujal svoje stanovisko vyššie.

101. Napriek výraznému nedostatku vymedzenia nesprávneho právneho posúdenia veci, dovolací súd len pre úplnosť poukazuje na právne závery rozhodnutia ÚS SR sp. zn. I. ÚS 273/08-29 z 21. januára 2009. Týmto rozhodnutím ústavný súd zaujal právne stanovisko k výkladu § 45 ods. 2 ZKV, na ktoré ustanovenie poukazuje aj dovolateľ. V zmysle tohto rozhodnutia „Účelom § 45 ods. 2 zákona o konkurze je umožniť po právoplatnom zrušení konkurzu exekúciu, resp. vymáhanie nesporných (zistených) pohľadávok, ktoré boli uznané v rámci prieskumného pojednávania na základe zoznamu prihlášok ako exekučného titulu. Zoznam prihlášok pritom nie je rozhodnutím súdu ani iného orgánu verejnej moci, ale je exekučným titulom, ktorým sa stáva na základe výslovného ustanovenia zákona [§ 45 ods. 2 zákona o konkurze v spojení s § 41 ods. 2 písm. i) Exekučného poriadku]. ... Pokiaľ oprávnený, ktorý disponuje výpisom zo zoznamu prihlášok vydaným príslušným konkurzným súdom, ktorý obsahuje tzv. zistené

pohľadávky (konkurzné pohľadávky), navrhne na jeho základe exekúciu, treba považovať jeho pohľadávku voči povinnému (úpadcovi v konkurznom konaní) za preukázanú. Výpis zo zoznamu prihlášok je listinou vydanou sudcom a pre exekučný súd musí v zásade predstavovať listinu rovnakej právnej sily ako samotný zoznam prihlášok. ... Podľa ústavného súdu bez existencie dôvodných pochybností o pravosti a pravdivosti obsahu výpisu zo zoznamu pohľadávok nemá požiadavka predloženia kompletnej prílohy zápisnice o prieskumnom pojednávaní - zoznamu prihlášok ako exekučného titulu v rámci rozhodovania o návrhu veriteľa na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, žiadny význam z hľadiska ochrany zákonnosti a v zásade predstavuje príliš formalistický prístup pri posudzovaní úkonov účastníkov exekučného konania, ktorý zasahuje do jeho práva na spravodlivý proces, resp. v danom prípade do jeho práva na súdnu ochranu.“

102. Z uvedených záverov je zrejmé, že zoznam prihlášok nie je rozhodnutím súdu ani iného orgánu verejnej moci, ale je exekučným titulom, ktorým sa stáva, na základe výslovného ustanovenia zákona, čím v súdnej veci ani nemôže ísť o prípad porušenia právnej istoty (vydaním rozdielnych rozhodnutí). Ďalej je zo záverov ústavného súdu zrejmé, že bez existencie dôvodných pochybností o pravosti a pravdivosti obsahu výpisu zo zoznamu pohľadávok, ich ďalšie skúmanie v konaní predstavuje príliš formalistický prístup (čo však nie je prejednávaný prípad). Dovolací súd z obsahu súdneho spisu zisťuje, že v súdnej veci počas celého konania žalovaný popieral žalovanú pohľadávku, čo do dôvodu a výšky, kedy na základe tohto popierania súdy podrobili skúmaniu žalobcom doložené dôkazy. Tieto dôkazy vyhodnotili konajúce súdy v neprospech žalobcu s dôrazom na skutočnosť, že samotný zoznam zistených pohľadávok v konkurznom konaní nepreukázal výšku čerpaného úveru, špecifikáciu úveru a ani splácanie úveru žalovaným 1/. Preto, žalobcom predložené dôkazy, podľa skutkových zistení súdov nižších inštancií, neboli pre úspech v konaní dostatočné, a to aj s akcentom na preskúmanie konkurzného konania vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 47Cb/45/1999 a 47-24K/58/1998. Takýto postup súdov nižších inštancií v tomto spore, týmto nie je v rozpore s vyššie označeným rozhodnutím Ústavného súdu SR. Na záver a len okrajovo dovolací súd poznamenáva, že v prípade opačných záverov vyvedených súdmi nižších inštancií, by žalobca disponoval dvoma rozličnými exekučnými titulmi, a to výpisom zo zoznamu uznaných pohľadávok v konkurznom konaní a súdnym rozhodnutím.

103. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu vyvedená podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c), f) CSP, odmietol.

104. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá CSP). O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP.

105. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.